



Bumerang delodajalcem

Pogajanja o plačni politiki ta terek so propadla zaradi popolne nepripravljenosti predstavnikov delodajalcev (še posebej Gospodarske zbornice Slovenije) za razumen dogovor o odprtih vprašanjih. Kot nam je povedal Dušan Semolič, so se tokrat izgovorili, da je treba pred sklenitvijo dogovora videti rezultate pogajanj v tekstilni in usnjarski ter lesarski panogi, kjer so razmere res najtežje in se bo za povečanje izhodiščnih plač najtežje dogovoriti. Predstavniki sindikatov so ta predlog odločno zavrnil.



Dušan Semolič

Predstavniki sindikatov se bodo prihodnji teden sestali, da bi uskladili predloge rešitev odprtih vprašanj. To je po Semoličevih besedah nujno, ker v položaju, ko delodajalci pol leta trdijo le, da nobeno povečanje plač ne pride v poštev in torej ne ponujajo ničesar, sindikati skušajo poiskati nove predloge možnih rešitev. Med sindikati ni razlike v prepričanju o nujnosti sprememb, ampak o tem, kako jih doseči.

Semolič je prepričan, da se bo nepripravljenost za dogovor delodajalcem vrnila kot bumerang. Ko bodo po koncu gospodarske konjunktore, da bi olajšali svoj položaj, hoteli kaj spremeniti, bodo občutili trdo in nepopustljivo stališče vseh sindikatov.

Delodajalci se verjetno ne zavedajo, da s svojo popolno nepripravljenostjo za dogovor diktirajo obnašanje sindikatov in jih silijo v radikalizacijo njihovega boja.

Nenazadnje tudi delodajalci potrebujejo dogovor o eskalaciji za prihodnje leto. Če bodo kalkulirali, da lahko plače ostanejo kar na sedanji ravni, bo lahko to zelo narobe. Semolič jih želi še spomniti, da so se ob sklepanju dogovora, ki velja do konca junija prihodnje leto, zavestno odločili, da eskalacije za tako dolgo obdobje ne morejo napovedati, zato bo zadnja opravljena januarja 2001.

SKEI protestira zoper dražitve nafte

SKEI Slovenije protestira zoper nenehne dražitve naftnih derivatov, še posebej kurilnega olja. Ob popolni nepripravljenosti delodajalcev za pogajanja o povečanju plač zaradi vedno višjih življenjskih stroškov med delavci narašča nezadovoljstvo. Če vlada ne bo ukrepala za izboljšanje razmer, bo SKEI prisiljen uporabiti vsa sredstva sindikalnega boja, je v sporočilu za javnost zapisal Albert Vodovnik, predsednik SKEI.

SDPZ

Plačna politika v EU temelji na kolektivnih pogodbah

V Sindikatu delavcev prometa in zvez (SDPZ) smo pripravili analizo plačne politike v državah Evropske unije, ki kaže, da v njej ni enotne politike oblikovanja plač. V treh državah je plačna politika centralizirana, kar je predvsem posledica zavestne odločitve socialnih partnerjev za zniževanje inflacije. V večini evropskih držav pa politika plač temelji na kolektivnih pogodbah dejavnosti, kar je tudi kongresna usmeritev ZSSS in SDPZ. Vse bolj se uveljavlja formula oblikovanja plač, temelječa na seštevku inflacije in realne rasti družbene produktivnosti dela. To je tudi okvir pogajanj in možne rasti plač v evropskih državah, to je tudi osnovna usmeritev, ki jo SDPZ predlaga v svojem modelu.

V članicah EU uporabljajo absolutne zneske plač, brez motečih količnikov po posameznih tarifnih razredih. Primerjave kažejo, da ima Slovenija poleg Anglije in Španije največje razpone med desetimi odstotki najslabše in desetimi odstotki najboljše plačanih delavcev.

Analiza tudi kaže, da so v evropskih državah plače v storitvenih dejavnostih do 30 odstotkov večje od plač v drugih dejavnostih. Ta primerjava kaže pravilnost našega vztrajanja pri nujnosti povečanja plač v dejavnostih telekomunikacij in poštinih storitev ter v dejavnostih prevoza.

Plače v evropskih državah se razlikujejo tudi zaradi davčnih sistemov, obračunavanja prispevkov in podobno. SDPZ bo s pripravljeno analizo seznanil članstvo in zanj organiziral tudi izobraževanje. Tako uresničujemo kongresne sklepe in širimo krog usposobljenih pogajalcev pri sklepanju kolektivnih pogodb.

Cvetka Gliha, sekretarka SDPZ



Peko je ukinil obrat v Trbovljah, in vsi delavci so morali na zavod. V novem hčerinskem podjetju bo dobilo delo le dve tretjini bivših delavcev. Bo to rešilo podjetje?
Stran 4 in 5

SGiT predlaga 10-odstotno povečanje plač

Zaradi zavlačevanja na pogajanjih o plačni politiki je predsedstvo SGiT Slovenije svojim partnerjem poslalo predlog o 10-odstotnem povečanju izhodiščnih plač. Višje izhodiščne plače naj bi veljale že od 1. septembra. Sindikat želi v zvezi s tem čim prej podpisati aneks kolektivne pogodbe dejavnosti.

Presežni delavci Zlatarne Celje bodo dobili odpravnine

Območni organizaciji ZSSS Celje je za presežne delavce Zlatarne Celje uspelo iztožiti odpravnine iz stečajne mase tega podjetja. Odpravnine bodo dobili, čeprav jim je stečajni upravitelj to prerekal, češ da jim ne pripadajo, ker so bili za presežne določeni že pred uvedbo stečaja. Sodišče jim za prisojene odpravnine ni priznalo zamudnih obresti, ker ne sodijo med privilegirane stroške.

Ta sodba vrhovnega sodišča je za sindikalno gibanje velik uspeh. Minister za zakonodajo Tone Jerovšek ima o izplačevanju odpravnin povsem drugačno mnenje.



SKEI stoji na mladih.

SKEI-mladi

Kdo, če ne mi?

Na Ivarčkem jezeru nad Kotljami, uveljavljenem prizorišču praznovanja delavskega praznika na Koroškem, so se prejšnji petek zbrali mladi kovinarji – člani SKEI-mladi. Družabno-glasbeno prireditev z geslom "Kdo, če ne mi?" so sooblikovali tudi uveljavljeni slovenski glasbeniki Vlado Kreslin, Zoran Predin in Pero Lovšin. Obiskovalci so njihove mu koncertu lahko prisluhnili brezplačno. Kot je povedal **Drago Horjak**, sekretar območne organizacije SKEI Koroške, je bila prireditev namenjena druženju in sindikalnemu povezovanju mladih, podobna snidenja pa naj bi postala tradicionalna. Mladi kovinarji so na posebni stojnici predstavili svoje delo, delili zloženske in podobno promocijsko gradivo. Zbrane je zvečer nagovoril Albert Vodovnik, predsednik SKEI.



PLT Vlado Kreslin med nastopom.

Za dostojanstvo zaposlenih v kulturi

GLOSA - Sindikat kulture Slovenije se s svojimi pričakovanji ne vključuje v predvolilno kampanjo, ker smo nepolitična, nestrankska in samostojna interesna organizacija.

Pomanjkanje jasne vizije, zavedanja o državotvornosti kulture in spoštovanja umetniške ustvarjalnosti so značilnosti vse dosedanje vladajoče slovenske politike.

Ministrstvo za kulturo so praviloma doslej vodili politični uradniki in temu primeren je bil tudi njihov odnos do vseh naših prizadevanj, da bi delo v kulturi bilo bolj cenjeno, bolje plačano, varno in na družbeni lestvici primerljivo z drugimi ustvarjalnimi in intelektualnimi poklici.

Z ministrom Rudijem Šeligo, ki je sam ustvarjalec, se utegne ta odnos spremeniti in morda celo materializirati.

Sindikat Glosa, ki združuje 68 odstotkov zaposlenih v kulturi, je na Ministrstvo za kulturo in Vlado Republike Slovenije zato poslal svoje zahteve za povečanje dodatkov za posebno naravo dela na področju kulture. Povečanje dodatkov za povprečno en količnik oz. eno izhodiščno plačo (46.176,00 tolarjev bruto) bi le delno ublažilo povsem porušena razmerja plač v javnem sektorju in vsaj malo bolje nagradilo predvsem nosilne poklice v kulturi, ki so močno podcenjeni.

Hkrati zahtevamo uresničitev določil zakona o uveljavljanju javnega interesa na področju kulture (1994), ki predvideva višje vrednotenje dela kulturnih in umetniških ustvarjalcev, ko so le-ti v delovnem razmerju za določen čas. Naša zahteva za 100-odstotno povečanje cene tega dela naj zagotovi njihovo socialno varnost po vzoru evropskih zakonodaj tudi v času, ko niso angažirani.

Po veljavni kolektivni pogodbi se morajo pogajanja začeti najkasneje v tridesetih dneh. Upamo, da bo Vlada Republike Slovenije spoštovala postopek, čeprav medresorske vladne pogajalske skupine za javni sektor, kljub dva meseca stari obljubi, še ni imenovala.

Za začetek se bo vodstvo Sindikata Glosa v torek, 26. septembra, srečalo z ministrom za kulturo gospodom Rudijem Šeligo na informativnem pogovoru.

Doro Hvalica, predsednik



SGiT Slovenije

Dogovor z inšpektorji

Kot nam je povedala Karmen Leban, sekretarka SGiT Slovenije, je bil ta torek delovni pogovor članov predsedstva, sekretarjev območnih odborov in predstavnikov inšpektorata za delo. Govorili so zlasti o uveljavitvi zakona o zdravju in varstvu pri delu. Sindikalisti enako kot inšpektorji ugotavljajo, da v večjem številu manjših gostinskih podjetij delodajalci ne vedo, da bo zakon o varstvu in zdravju pri delu začel veljati 27. julija prihodnje leto, pri čemer se ne morejo zanašati, da izvedbeni akti do takrat ne bodo uveljavljeni. Glavni republiški inšpektor Borut Brezovar je poudaril, da daje novi zakon delodajalcem izjemno veliko odgovornost, ki je ne morejo odlagati ali prelagati na druge.

Delavci morajo biti do 27. julija prihodnje leto usposobljeni za varno in zdravo delo, kot to zahteva zakon. Delodajalci morajo do tega datuma pripraviti oceno tveganja, ki mora biti vložena v personalno mapo.

Zaupniki sindikata bodo, če delodajalci ne bodo izpolnili zakonskih obveznosti, o svojih opažanjih redno obveščali inšpektorje.

Tema pogovora so bile tudi kršitve zakonov in kolektivnih pogodb, ki jih v gostinstvu ugotavlja tudi inšpekcija. Po njeni analizi je največ kršitev pri evidencah dela in prerazporejanju delovnega časa. Planov dela številna podjetja sploh nimajo. Veliko delavcev ima ogromno presežnih ur, ki se prenašajo iz leta v leto. Delavci jih namreč zaradi povečanega obsega dela sploh ne morejo izkoristiti. Le res redka podjetja pa presežne ure plačujejo skladno s kolektivno pogodbo.

Ker sta obe strani ugotovili, da je treba pogovore o kršitvah pravnih nadaljevati, bo letos o tem še en skupen pogovor.



Sindikrat delavcev trgovine Slovenije

V E. Leclercu se odnosi izboljšujejo

Sindikrat in vodstvo e. Leclerca sta ta teden nadaljevala pogovore o uresničitvi nekaterih dogovorov. Sandi Bartol, sekretar SDTS, pravi, da pogovori potekajo zelo korektno in da se odnosi med obema stranema zato dobro razvijajo.

Ta torek sta se obe strani dogovorili, da bo Petra Hudales Ružič v imenu sindikata pregledala dokumentacijo, povezano za zaposlovanjem v E. Leclercu. Cilj tega pregleda je, da se delavcem, ki so se prijavi na javni razpis, zagotovi možnost sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas (kot je bilo objavljeno v razpisu). Za Petro Hudales Ružič, ki je bila odpuščena in je tudi predsednica SDTS v E. Leclercu, bo verjetno sklenjen poseben dogovor o vrnitvi na delo s 1. oktobrom. Predvideno je, da bo deloma delala za sindikat, deloma pa opravljala strokovna dela za podjetje.

Skladnost aktov o delovnih razmerjih z našo zakonodajo bo pregledal Stane Drobnič, sekretar območnega odbora SDTS za Ljubljano in okolico.

Sandi Bartol se je ta torek skupaj z direktorjem J. F. Higonetom pogovarjal z odpuščeno delavko Zlato Ozimek. Ko je delavka dokazala, da so se ji zgodile nepravilnosti, je direktor izrazil pripravljenost popraviti napake. Prizadeta delavka tako lahko pričakuje poračun premalo izplačane plače, dodatek za uspešnost, plačilo nadur in popravek obračuna bolniške. Direktor je pokazal tudi pripravljenost delavko spet zaposliti, na ustrezno delovno mesto, vendar ne v okolje, kjer



Sandi Bartol

ima z nadrejenimi slabe izkušnje. Po Bartolovih besedah je ta pogovor prvi primer, da se je delavka v E. Leclercu lahko neposredno pogovarjala z direktorjem.

Pogovori z direktorjem potekajo v zelo konstruktivnem vzdušju, k čemur prispeva tudi kakovostno prevajanje, ki ga je organiziral direktor Higonet. Bartol pričakuje, da bodo dogovori, sklenjeni 13. septembra, v celoti uresničeni.

F. K.

Sedmi oktober – dan trgovcev

Republiški odbor SDTS je sklenil, da bo 7. oktobra, ob desetletnici ustanovitve sindikata, pripravil slavnostno akademijo in tovariško srečanje. Ta dan bo dan trgovcev, ki ga bo sindikat slovesno zaznamoval vsako leto. Akademija, na kateri bodo zaslužni posamezniki prejeli priznanja sindikata, bo v Kulturnem domu Zalec. Rekreativne prireditve in družabno srečanje članov SDTS pa bo v športno-rekreativnem centru Šešče.

Ni nobenega razloga za zmanjšanje soupravljalских pravic delavcev

Dušan Semolič je Evropsko konfederacijo sindikatov obvestil o nameri naše vlade, da spremeni zakon o gospodarskih družbah in tako zmanjša možnosti udeležbe delavcev pri soupravljanju, določene v zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Te dni je iz Bruslja prejel odgovor, ki ga objavljamo v celoti.

Zmanjšanje delavskih pravic

Dragi Dušan!

Najlepša hvala za tvoje pismo z dne 6. junija 2000 o zmanjšanju pravic delavcev do sodelovanja pri upravljanju v Sloveniji. Imate vse razloge, da ste ponosni na zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki ga Slovenija ima že od leta 1993. Pravica zaposlenih, da imenujejo svoje predstavnike v nadzorne svete ali odbore, je ena od najbolj pomembnih za moderno, inovativno upravljanje podjetij.

Zaradi vstopanja Slovenije v Evropsko unijo ne obstaja nikakršna, niti najmanjša potreba, da se popravi zakon iz leta 1993 in zmanjša število predstavnikov zaposlenih, ki so upravičeni, da so v nadzornem svetu. V državah članicah Evropske unije ni nobenega takšnega pravila, ki bi omejevalo število delavskih predstavnikov v nadzornih svetih na tretjino. Nacionalni sistemi glede delavskega predstavnštva v nadzornih svetih ali odborih so različni. V Evropski uniji ni nobene namere, da bi predpisali omejitve glede delavskih predstavnikov v nadzornih svetih. Ravno nasprotno! Vsi predlogi Direktive o vključenosti delavcev v evropsko družbo temeljijo na predpostavki, da bodo države članice obdržale sistem, kakršnega imajo.

O vašem primeru smo opozorili Evropsko komisijo in Evropski parlament!

Evropska konfederacija sindikatov iskreno podpira vaše napore, da bi obdržali soupravljalске pravice, ki so jih že pridobili slovenski delavci. Prosim te, da nas obveščaš o nadaljnjih dogodkih.

S spoštovanjem,

Willy Buschak,

konfederalni sekretar Evropske konfederacije sindikatov

Vlada se je umaknila

V Poročevalcu državnega zbora št. 80, z dne 18. 8. 2000, je objavljen umik spornega predloga vlade za spremembo 264. člena zakona o gospodarskih družbah, ki je že prestal prvo obravnavo v državnem zboru. Namesto tega je vlada poslala v državni zbor nov predlog sprememb zakona, ki sporne spremembe ne predvideva več.





SKEI stoji na mladih.

skei SKEI-mladi

Kdo, če ne mi?

Na Ivarčkem jezeru nad Kotljami, uveljavljenem prizorišču praznovanja delavskega praznika na Koroškem, so se prejšnji petek zbrali mladi kovinarji – člani SKEI-mladi. Družabno-glasbeno prireditev z geslom "Kdo, če ne mi?" so sooblikovali tudi uveljavljeni slovenski glasbeniki Vlado Kreslin, Zoran Predin in Pero Lovšin. Obiskovalci so njihove mu koncertu lahko prisluhnili brezplačno. Kot je povedal **Drago Horjak**, sekretar območne organizacije SKEI Koroške, je bila prireditev namenjena druženju in sindikalnemu povezovanju mladih, podobna snidenja pa naj bi postala tradicionalna. Mladi kovinarji so na posebni stojnici predstavili svoje delo, delili zloženske in podobno promocijsko gradivo. Zbrane je zvečer nagovoril Albert Vodovnik, predsednik SKEI.



PLT Vlado Kreslin med nastopom.

Sindikalna GLOSA

Za dostojanstvo zaposlenih v kulturi

GLOSA - Sindikat kulture Slovenije se s svojimi pričakovanji ne vključuje v predvolilno kampanjo, ker smo nepolitična, nestransarska in samostojna interesna organizacija.

Pomanjkanje jasne vizije, zavedanja o državotvornosti kulture in spoštovanja umetniške ustvarjalnosti so značilnosti vse dosedanje vladajoče slovenske politike.

Ministrstvo za kulturo so praviloma doslej vodili politični uradniki in temu primeren je bil tudi njihov odnos do vseh naših prizadevanj, da bi delo v kulturi bilo bolj cenjeno, bolje plačano, varno in na družbeni lestvici primerljivo z drugimi ustvarjalnimi in intelektualnimi poklici.

Z ministrom Rudijem Šeligo, ki je sam ustvarjalec, se utegne ta odnos spremeniti in morda celo materializirati.

Sindikat Glosa, ki združuje 68 odstotkov zaposlenih v kulturi, je na Ministrstvo za kulturo in Vlado Republike Slovenije zato poslal svoje zahteve za povečanje dodatkov za posebno naravo dela na področju kulture. Povečanje dodatkov za povprečno en količnik oz. eno izhodiščno plačo (46.176,00 tolarjev bruto) bi le delno ublažilo povsem porušena razmerja plač v javnem sektorju in vsaj malo boljše nagradilo predvsem nosilne poklice v kulturi, ki so močno podcenjeni.

Hkrati zahtevamo uresničitev določil zakona o uveljavljanju javnega interesa na področju kulture (1994), ki predvideva višje vrednotenje dela kulturnih in umetniških ustvarjalcev, ko so le-ti v delovnem razmerju za določen čas. Naša zahteva za 100-odstotno povečanje cene tega dela naj zagotovi njihovo socialno varnost po vzoru evropskih zakonodaj tudi v času, ko niso angažirani.

Po veljavni kolektivni pogodbi se morajo pogajanja začeti najkasneje v tridesetih dneh. Upamo, da bo Vlada Republike Slovenije spoštovala postopek, čeprav medresorske vladne pogajalske skupine za javni sektor, kljub dva meseca stari obljubi, še ni imeovala.

Za začetek se bo vodstvo Sindikata Glosa v torek, 26. septembra, srečalo z ministrom za kulturo gospodom Rudijem Šeligo na informativnem pogovoru.

Doro Hvalica, predsednik



SGiT Slovenije

Dogovor z inšpektorji

Kot nam je povedala Karmen Leban, sekretarka SGiT Slovenije, je bil ta torek delovni pogovor članov predsedstva, sekretarjev območnih odborov in predstavnikov inšpektorata za delo. Govorili so zlasti o uveljavitvi zakona o zdravju in varstvu pri delu. Sindikalisti enako kot inšpektorji ugotavljajo, da v večjem številu manjših gostinskih podjetij delodajalci ne vedo, da bo zakon o varstvu in zdravju pri delu začel veljati 27. julija prihodnje leto, pri čemer se ne morejo zanašati, da izvedbeni akti do takrat ne bodo uveljavljeni. Glavni republiški inšpektor Borut Brezovar je poudaril, da daje novi zakon delodajalcem izjemno veliko odgovornost, ki ne morejo odlagati ali prelagati na druge.

Delavci morajo biti do 27. julija prihodnje leto usposobljeni za varno in zdravo delo, kot to zahteva zakon. Delodajalci morajo do tega datuma pripraviti oceno tveganja, ki mora biti vložena v personalno mapo.

Zaupniki sindikata bodo, če delodajalci ne bodo izpolnili zakonskih obveznosti, o svojih opažanjih redno obveščali inšpektorje.

Tema pogovora so bile tudi kršitve zakonov in kolektivnih pogodb, ki jih v gostinstvu ugotavlja tudi inšpekcija. Po njeni analizi je največ kršitev pri evidencah dela in prerazporejanju delovnega časa. Planov dela številna podjetja sploh nimajo. Veliko delavcev ima ogromno presežnih ur, ki se prenašajo iz leta v leto. Delavci jih namreč zaradi povečanega obsega dela sploh ne morejo izkoristiti. Le res redka podjetja pa presežne ure plačujejo skladno s kolektivno pogodbo.

Ker sta obe strani ugotovili, da je treba pogovore o kršitvah pravic nadaljevati, bo letos o tem še en skupen pogovor.

F. K.

Naftna kriza in slovenska gospodarska rast

Piše:
France Križanič

Zadnji dve leti gospodarska rast na Slovenskem narašča hitreje kot prejšnja leta. Bruto domači proizvod se je v lanskem letu povečal za 4,9 odstotka, v prvem četrtletju letos pa je bil celo za 6,3 odstotka obsežnejši kot pred letom. Od lanskega do letošnjega prvega četrtletja se je realno najbolj – za dobrih 14 odstotkov, okrepila dodana vrednost v gostinstvu, dodana vrednost v predelovalnih dejavnostih je večja za več kot 10 odstotkov, v prometu skoraj za 9 odstotkov in gradbeništvu za skoraj sedem odstotkov. Rast industrijske proizvodnje se nadaljuje tudi v drugi polovici letošnjega leta. Industrijska proizvodnja je namreč od lanskega avgusta do letošnjega julija naraščala povprečno po enajst odstotni stopnji.

Podobna konjunktura kot na Slovenskem je tudi pri naših najpomembnejših zunanjetrgovinskih partnericah. Junija je bila industrijska proizvodnja (industrijski proizvajalci so pomembni povpraševalci po slovenskih polizdelkih) v enajstih članicah EU v povprečju za štiri odstotke večja kot pred letom. V letošnjem prvem četrtletju je bil bruto domači proizvod v enajstih članicah EU za 3,4 odstotka nad primerljivo lansko ravni.

Ob konjunkturi v zahodni Evropi, zaradi česar se je povečevalo povpraševanje tudi po slovenskem izvozu, se močno draži surova nafta. Cena surove nafte je bila na začetku septembra

za 49 odstotkov višja kot pred letom. Zaradi rasti cen nafte se je povečevala tudi cena kovin. Rastoče povpraševanje in podražitve repromateriala ter zlasti energetskih surovin bo vplivalo na slovensko gospodarsko rast, povečevanje zaposlenosti in blaginje tudi v letošnjih jesenskih mesecih. Razvejan sistem indeksacije stroškov (plač, obresti, pogodbenih zneskov in celo kapitala po zaključnem računu) ne daje najboljših obetov. Socialno partnerstvo te obete, dokler še obstoja, povečuje.

Slovenija je s svojim razvejanim sistemom indeksacije med razvitimi državami izjemen pojav. Tudi konjunkturi v zahodni Evropi je boturovala nizka vrednost evra. Ta se je od januarja 1999 do začetka letošnjega septembra v primerjavi z ameriškim dolarjem znižala za dobrih petindvajset odstotkov (pri tem se je jen, valuta tretje konkurenčne gospodarske velesile Japonske - v enakem obdobju nasproti dolarju okrepila za dobrih pet odstotkov). Tako pridobljeno novo konkurenčnost bo moč v zahodni Evropi obdržati, dokler ne bo znatneje vplivala na inflacijo. Učinkovita pa bo toliko časa, dokler bodo proizvajalci cene dela, kapitala, rent in drugih domačih stroškov obračunavali v evrih ali nanje vezanih valutah. Glede na majhen delež zunanjetrgovinske menjave, če gledamo EU kot celoto, bo tako podcenjeni evro in s tem presežek v zunanjetrgovinski menjavi celotne EU moč vzdr-

žati in/ali povečevati poljubno dolgo. Še zlasti ker bo ta presežek do neke mere zniževal povečane stroške uvoza surove nafte. Obetamo si lahko, da bo do prekinitve omenjenih tendenc prišlo z verjetnim nastopom recesije v vodilni gospodarski sili sveta ZDA, ki bo, podobno kot v drugi polovici osemdesetih let dvajsetega stoletja, vplivala na okrepitev vrednosti evra, ob upoštevanju paritet kupnih moči med ZDA in EU. Takrat ne bo več temeljnega vzvoda sedanje konjunktura v zahodni Evropi in pri nas.

Naftni šoki (visoke podražitve) po dosedanjih izkušnjah povzročajo inflacijski pritisk pri državah uvoznicah, hkrati pa poslabšujejo zunanjetrgovinsko bilanco držav uvoznic. Naftni šoki pa v državah uvoznicah pospešujejo tehnološki napredek in povzročajo zniževanje porabe nafte na enoto bruto domačega produkta, krepki se tudi domače energetske gospodarstvo. Povečane cene surove nafte zelo povečajo bruto domači proizvod držav izvoznic nafte. To pa ugodno vpliva tudi na povpraševanja po industrijskem blagu, ki ga v glavnem ponujajo države uvoznice surove nafte.

Slovensko gospodarstvo bi lahko sedanje poslabšane razmere na svetovnem energetskem trgu izkoristilo za:

- prestrukturiranje domačega energetskega sektorja (modernizacija, kapitalaska konsolidacija oziroma odplačilo dolgov) ter tržna preusmeritev, tako da ob koncu nafte krize ne bi imeli več opraviti s potencialnimi "nasedlimi investicijami" na tem področju,

- prestrukturiranje celotnega gospodarstva tako, da bi stroški energije še manj vplivali na našo ponudbo na domačem in tujem trgu, in

- močno povečanje izvoza na trge držav izvoznic nafte, tako da kljub morebitni daljši naftni krizi ne bi zašli v plačilno-bilančne težave.

ja dela. Nekateri imajo tudi po 80 do 90 ur presežka."

"Sindikat pri izbiri delavcev za novo firmo ni sodeloval?"

"Ne, nismo bili povabljeni, saj je to izključno v pristojnosti lastnikov ČSP, kar pa zaposleni v Peku nismo. Oditi so morale tudi dobre delavke, pa tudi nekatere mlajše, ker je bilo bistveno število delavcev, ki lahko ostanejo pri novi firmi."

"Slišali smo, da so v Peku težave z odpravninami."

"Da. Peko d.d. priznava samo odpravnine za zadnji dve leti, odkar obstaja ta firma, ustanovljena po prisilni poravnavi. Peko je v minulih letih precej menjal organizacijsko strukturo.

Za upravo je sporna tudi višina dodatka na minulo delo 0,9 odstotka, kar bi zdajšnja uprava rada znižala na raven kolektivne pogodbe. S tem bi prizadeli delavce z nizkimi plačami. Za upravo so sporni domnevno predolgi dopusti, rada bi jih skrajšala. Na to bi v sindikatu pristali, ker pa s plačami zaostajamo za slovenskim povprečjem za 35 do 39 odstotkov, bi bilo prav, da zaposlenih ne bi bili prikrajšali prav pri vseh pravicah, ki so večje od minimuma. Prav bi bilo, če bi se plače malo popravile in da bi uprava upoštevala eskalacijsko lestvico za vse zaposlene, ne le za tiste z najnižjimi plačami."

Z Ljubom Cvarom, sekretarjem območne organizacije ZSSS Zasavja, pa smo se pogo-

varjali predvsem o neizpoljenih obveznostih Peka do zaposlenih v preteklosti. Glede na vodeni postopek ima vseh 190 delavk in delavcev, nekdanjih zaposlenih v Pekovem trboveljskem obratu, pravico do odpravnine kot presežni delavci.

"Sporno pa je obdobje, za katero naj bi bila odpravnina izplačana," pravi Cvar. "Uprava Peka d. d. trdi, da ti delavci lahko uveljavljajo odpravnino od prisilne poravnave v Peku dalje, to je za zadnji dve leti. V sindikatu zagovarjamo rešitev, po kateri je treba za odpravnine upoštevati vsa leta, ki so jih ti delavci prebili v vseh pravnih predhodnikih zdajšnje delniške družbe Peko. To pa bi terjalo znatno večja sredstva od tistih, za katere naj bi uprava Peka že imela zagotovljene vire.

Z delavci smo dogovorjeni, da bomo pripravili tožbe za izplačilo odpravnin po 20. oktobru."

"Ali gre morda tudi za deloma neizplačane plače?"

"Ko se je odločalo o sanaciji Peka, je bila zahteva države in večjih upnikov podjetja, da se delavci odpovedo tem zahtevam, če naj upniki pristanejo na prisilno poravnavo. To je bil pogoj, da se je prisilna poravnava uspešno zaključila in da so večji upniki, denimo Gorenjska banka, ki je imela svoje terjatve zavarovane s hipoteko, pristali na prisilno poravnavo.

Zaposleni v Peku so se odločili odstopiti od zahteve po izplačilu premalo izplačanih plač, da

bi si zagotovili socialno varnost z zaposlitvijo v podjetju, ki bi tako obstalo.

"Sindikat nad določanjem presežnih delavcev ni imel nadzora, pri izbiri delavk za novo ustanovljeno podjetje pa seveda tudi ne."

Uprava Peka je verjetno želela zaradi visokega odstotka odsotnosti z dela zaradi bolniških zaposlitev v novo ustanovljenem podjetju ponuditi le dobrim in zdravim delavkam bivšega obrata. Nalogo je zaupala neodvisni firmi Posvet iz Celja. Žal so, kot smo informirani, izbor opravljale preddelavke, ki so v določenih primerih imele subjektiven odnos do sodelavk. Iz pripovedovanja nekaterih od 65 delavk, ki so ostale na cesti, bi zaključil, da so bile izločene zaradi osebnih sporov z nadrejenimi ali zaradi neslovenskega porekla. Vse to seveda sklepam zgolj iz pripovedovanja teh žensk, ki so prihajale k nam po nasvet ali se samo potožile."

"Peko d. d. je izbrala trd, neposreden način zmanjšanja števila zaposlenih v Trbovljah ..."

"Težko oporekamo podatkom uprave o visokih proizvodnih stroških v bivšem obratu v primerjavi z drugimi podizvajalci, čeprav je tudi vprašljivo, kako so bili razdeljeni stroški v podjetju. Zaradi tega se mi zdi hčerinsko podjetje boljše organizacija kot obrat, saj bo poslovanje finančno in stroškovno bolj pregledno."

Prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja

Odobrenih je osem pokojninskih načrtov

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje med Slovenci vzbuja vse večje zanimanje, saj se bodo pokojnine iz obveznega pokojninskega zavarovanja postopoma nižale. Mnoge delavce skrbi njihova socialna varnost po upokojitvi. Za delavce je posebej zanimivo kolektivno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, kjer premijo poravnava delodajalec. Kako o dilemah razmišljajo v pristojnih ministrstvih, smo povprašali Luko Tičarja, v sektorju za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ministrstva za delo, družino in socialne zadeve odgovornega za prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja.

Kakšna je naloga ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v zvezi z dodatnim prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem in kako jo uresničuje?

Tičar: Osnovna naloga ministrstva na področju dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja je, da ugotovi, ali je posamezen pokojninski načrt v skladu z novim zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter drugimi predpisi, in da nato pokojninski načrt z odločbo odobri. Pri tem tesno sodelujemo z Agencijo za trg vrednostnih papirjev in Agencijo za zavarovalni nadzor. Agencija za trg vrednostnih papirjev mora preveriti, ali bo izvajalec zavarovanja upošteval vsa načela, ki so pomembna za poslovanje vzajemnih pokojninskih skladov. Agencija za zavarovalni nadzor pa preveri, če zavarovalnica in pokojninske družbe upoštevajo pravila, ki so določena s predpisi o zavarovalništvu. Ko vlagatelj pokojninskega načrta le-tega uskladi z mnenjem agencij in ministrstva, minister izda odločbo, s katero se pokojninski načrt odobri.

Koliko in kateri pokojninski načrti so bili že prijavljeni? Koliko pokojninskih načrtov je že odobrenih? Kdaj lahko pričakujemo popolno ponudbo na zavarovalniškem trgu?

Tičar: Do sredine septembra so zavarovalnice Triglav, Maribor, Slovenica, Adriatic in Krekova zavarovalnica pri našem ministrstvu vložile pet pokojninskih načrtov. Adriaticov in pokojninski načrt Krekove zavarovalnice še nista odobrena. Pokojninske načrte je vložilo tudi pet pokojninskih družb: Prva pokojninska družba, Skupna pokojninska družba, Moja pokojninska družba, Pokojninska družba A in Moja naložba. Pokojninske družbe so zavarovalnice, specializirane za prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja. Odobrena sta že dva pokojninska načrta Prve pokojninske družbe. Pokojninske načrte pa je vložilo še šest odprtih vzajemnih pokojninskih skladov Kapitalske družbe (bivši Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja), Banke Koper, SKB Generali, Zavarovalnice Tilia in A Banke ter Sklada obrtnikov. Odobrena sta že dva pokojninska načrta SKB Generali (LEON 1, LEON 2) in pokojninski načrt Kapitalske družbe. Do danes je bilo torej odobrenih osem pokojninskih načrtov. O popolni ponudbi na področju dodatnih zavarovanj bomo lahko govorili, ko bo odobrenih še več pokojninskih načrtov in ko bodo izpolnjeni še drugi formalni pogoji za začetek izvajanja zavarovanja, to pa bo nekako do konca leta oziroma v začetku prihodnjega leta.

Ali interes izkazujejo tudi kakšne tuje zavarovalnice?

Tičar: Zaenkrat ni pokojninskega načrta vložila še nobena tuja zavarovalnica.

Kakšne so temeljne značilnosti predlaganih pokojninskih načrtov?

Tičar: Temeljne značilnosti vseh pokojninskih načrtov so že v zakonu, saj dokaj natančno določa samo vsebino načrtov. To pomeni, da so si pokojninski načrti dokaj podobni. Razlikujejo se zlasti v različnih zavarovalnih rizikih, saj nekateri poleg dodatne starostne in predčasne pokojnine krijejo še izplačilo dodatne invalidske in dodatne družinske pokojnine. Razlike se pojavljajo še pri stroških, zajamčenih donosih in naložbeni politiki.

Po čem presojava konkurenčnost pokojninskega načrta?

Tičar: Konkurenčnost med različnimi izvajalci se presoja predvsem po tistem, kar je napisano oziroma obljubljeno. Razlike se pojavljajo pri višini vstopnih ter izstopnih stroškov in pri proviziji za upravljanje premoženja, vendar niso velike. Poleg tega pa naj bi se konkurenčnost presojala po višini donosa, ki pa se med ponudniki precej razlikuje. Vendar pa je potrebno upoštevati, da so to zgolj obljube, njihovo realnost bo pokazal čas.

Ali so slovenski pokojninski načrti konkurenčni podobnim v tujini?

Tičar: Če upoštevamo velikost slovenskega kapitalnega trga in moč ter velikost posameznih ponudnikov zavarovanja, je povsem jasno, da je varčevanje predvsem v državah Evropske unije in Združenih državah Amerike donosnejše oziroma cenejše kot pri nas. Vprašanje pa je, pod kakšnimi pogoji bodo, na primer, tuje zavarovalnice, ko in če bodo na slovenskem trgu, ponujale zavarovanje našim zavarovancem: se bodo prilagodile razmeram v Sloveniji ali vodile svojo politiko ne glede na ponudnike v Sloveniji?

Ali je ministrstvo v odobritev prejelo že kakšen pokojninski načrt delodajalca oziroma skupine delodajalcev?

Tičar: Delodajalec oziroma skupina delodajalcev lahko, če želi dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovati svoje delavce, ustanovi zaprt vzajemni pokojninski sklad. Do danes še nismo prejeli nobenega pokojninskega načrta za zaprt vzajemni pokojninski sklad, so pa v obravnavi pokojninski načrti štirih pokojninskih družb, katerih ustanovitelji so pravzaprav delodajalci oziroma skupina delodajalcev. Upoštevajoč naravo teh družb, dejansko bo šlo za neke vrste zaprte vzajemne sklade, saj bodo družbe lahko zavarovale tudi delavce svojih ustanoviteljic oziroma podjetij delničarjev. Poleg tega pa bodo tržile tudi individualno zavarovanje. Tako ima, na primer, Prva pokojninska



Luka Tičar

družba odobrena dva pokojninska načrta, in sicer enega za izvajanje zavarovanja kot produkt, drugega pa za izvajanje v obliki sklada.

Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da lahko delodajalec uveljavi davčno olajšavo na premije, ki jih je med letom vplačal na osebne pokojninske račune delavcev?

Tičar: Temeljni pogoj za pridobitev davčnih olajšav je vpis odobrenega pokojninskega načrta v register pokojninskih načrtov, ki ga z namenom podeljevanja olajšav vodi davčna uprava. Iz podatkov v registru bo davčna uprava ugotovila, kakšnih olajšav sme biti deležna posamezna premija, to pa je razvidno iz narave samega pokojninskega načrta.

Zakon omogoča individualna in kolektivna dodatna prostovoljna pokojninska zavarovanja. Pri individualnih zavarovanjih, ki jih sklene posameznik, se bodo priznale davčne olajšave zgolj pri dohodnini. Pri kolektivnih zavarovanjih pa se bodo poleg teh olajšav priznale še olajšave pri davku na dobiček in pri plačilu prispevkov za socialna zavarovanja. Za izvajalce prostovoljnih pokojninskih zavarovanj je posebej privlačna prav bogata pogača kolektivnih zavarovanj, kjer za svoje zaposlene premijo v celoti ali delno poravnava delodajalec. Še vedno pa je nujno potrebno, da pristojna ministrstva pripravijo tolaženje o tem, ali res ni mogoče v isti pokojninski načrt vključiti tako individualnega kot tudi kolektivnega zavarovanja.

Zakon daje, opozarjajo v ministrstvih, delodajalcem tri možnosti za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje svojih zaposlenih: zavarovanje pri ali pokojninski družbi ali zaprtim vzajemnem pokojninskem skladu ali zavarovalnici. V vseh treh primerih bo po vsej verjetnosti davčna uprava priznala davčne olajšave delodajalcu, če se bo kolektivno zavarovanje izvajalo na podlagi posebnega pokojninskega načrta. Po zakonu je za davčno upravo pri tem zavarovanju najmanjša enota pokojninski načrt. Davčna uprava bo lahko odobrila davčno olajšavo delodajalcu le, če bo jasno razvidno, katera premija je do nje dejansko upravičena. To pa bo mogoče le, če bo v najmanjši enoti zavarovanja, torej pokojninskem načrtu, opredeljen način zavarovanja: individualno ali kolektivno. To pomeni, da se bo kolektivno zavarovanje, ki bo deležno vseh olajšav, lahko izvajalo zgolj na podlagi posebnega pokojninskega načrta. To pomeni, da en sam pokojninski načrt ne bo mogel vsebovati več kolektivnih za-

Predsednik sindikata Integrala Dolenjske in Bele krajine na cesti

Odstranjen, ker se je zavzemal za pravice delavcev

Franc Čemas, voznik avtobusa, je postal predsednik sindikata v podjetju Integral Dolenjske in Bele krajine 15. marca lani. Direktor Ignac Jurglič, ki je tudi dvetretjinski lastnik podjetja, je prišel kakšno leto prej. Ker se je Čemas zavzemal za pravice delavcev, je bil direktorju v oviro in je moral ta mesec na cesto. Ob podpori ZSSS in Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije bo iskal pravico na sodišču in prepričani smo, da jo bo dobil.

Kot nam je povedal **Franc Čemas**, je v podjetju delal 23 let. Ko je lani sprejel predsedniško funkcijo v sindikatu, je obljubil, da se bo boril, da bi delavci dobili vse, kar jim gre po kolektivni pogodbi. Zato še sedaj ne more dojeti, da se je znašel na cesti. Direktor Ignac Jurglič je prišel na to mesto leto dni, preden je Čemas postal predsednik sindikata. Do nezadovoljstva med delavci je že takrat prihajalo zlasti zaradi plač, ki niso bile skladne s kolektivno pogodbo. Regresa za letni dopust direktor ni izplačal ne lansko in ne letošnje leto, leta 1998 pa le del. Tudi odnosi med delavci in vodstvom so se zaostrovali.

Novembra lani je večje število delavcev podpisalo pisno zahtevo za pogovor z direktorjem. Ta je poklical v svojo pisarno predsednika sindikata in mu "dal pod nos" papir s podpisami delavcev ter vprašal, kaj to pomeni. Ko je predsednik razložil, da so ljudje zahtevali podpisati brez sindikata in da želijo odgovore na svoja vprašanja, ga je hotel poriniti iz pisarne. Ker mu ni uspelo, je poskusil še dvakrat. Čemas je to prijavil policiji in ta je o incidentu naredila zapisnik.

Čemas je bil opozorjen, da naj bo pri vožnji previden. Opozorila ni jemal resno, toda 18. avgusta lani, ko je vozil v Ljubljano (vedno je vozil najslabše avtobuse in dobival najslabše proge), ga je na avtobusni postaji v Ljubljani pričakal neznanec in ga udaril s pestjo v obraz. Tudi ta dogodek je Čemas prijavil policiji. Od taktar je na vožnje odhajal s strahom, saj ni nikoli vedel, kje ga kaj čaka.

Odnosi v podjetju so se zelo zaostri 27. maja letos, ko so delavci napovedali opozorilno stavko. Zahtevali so izplačilo plače za april, definiranje dodatkov k plačam in začetek pogajanj, podpis pogodbe o pogojih za delo sindikata in plačilo ur sindikalnim zaupnikom ter nagrade predsedniku sindikata.

Na stavkovne zahteve je direktor pisno odgovoril 30. maja. Iz odgovora povzemo: Plače za april so bile izplačane 25. aprila in skladno s kolektivno pogodbo. Smiselno enako velja za dodatke k

plači in pogoje dela. Za izplačilo regresa za leti 1998 in 1999 je vodstvo že predlagalo sklenitev posebnega dogovora. Ker sindikat dogovora v roku, ko je bil denar zagotovljen, ni sprejel, kasneje izplačilo ni bilo mogoče. Pogodbe o pogojih za delo sindikata delodajalec ni dolžan pripraviti, naj jo torej pripravi sindikat. Nagrade predsedniku sindikata predpisi ne določajo, pogojev za profesionalno sindikalno delo pa v podjetju ni. Direktor je imenoval tudi pogajalsko skupino.

Na podlagi tega odgovora so se začela pogajanja, ki so kazala možnost dogovora. Zaradi tega je stavkovni odbor stavko, napovedano za 7. junij, odpovedal. Po dogovoru obeh pogajalskih skupin naj bi podjetje za mesec april opravilo poračun plače (popravek vrednosti točke, izplačilo vseh dodatkov k izhodiščni plači) in ga izplačalo do 19. junija. Ker so pogajalci ugotovili, da se dodatki ne izplačujejo skladno s kolektivno pogodbo, so se dogovorili za njihove spremembe. Direktor je pri izplačilu naslednje plače nekaj teh dogovorov tudi uresničil.

Predsedniku sindikata pa je brez obrazložitve od plače trgal 20 odstotkov. Po ukrepanju inšpekcije mu je 10 odstotkov vrnil, enako je bilo pri naslednjih dveh plačah.

Že v začetku julija pa je direktor zoper predsednika sindikata sprožil disciplinski postopek. Zaradi kar 11 obtožb, od katerih je bila le ena resnična (ni vedel, da ni oddal potnega naloga, ker se mu je zataknil med drugimi papirji, za kar se je opravičil), je disciplinska komisija izrekla Čemasu kazen prenehanja delovnega razmerja. V sklepu disciplinske komisije piše, da je Franc Čemas odgovoren za štiri očitane storitve (kar da je na zaslišanju tudi priznal), delno pa še za dve, za vsako od dokazanih kršitev pa je predvidena kazen prenehanja delovnega razmerja. Sklicevanje obtoženca na sindikalno imuniteto je komisija zavrnila, češ da navedene hujše kršitve delovnih obveznosti ne izhajajo iz delavčevega sindikalnega delovanja.

Na sklep o prenehanju delovnega razmerja se je Čemas pritožil drugostopenjskemu organu v podjetju Integral Dolenjske in Bele krajine. V pritožbi, pri kateri je sodelovala tudi pravna služba območne organizacije ZSSS, je med drugim zapisano: "Da očitanih kršitev ni storil in ne drži, da jih je na obravnavi priznal. Disciplinski postopek je zanj neupravičen, saj gre le za gonjo zoper njega kot pred-

sednika sindikata, ki se je boril proti kršitvam pravic delavcev iz delovnega razmerja."

Na seji komisije za pritožbe, bila je 5. septembra, je Jožef Kočevar, sekretar območne organizacije ZSSS, ki je na obravnavi sodeloval kot predstavnik sindikata, dejal, da je prvostopenjska komisija odločala pod velikim pritiskom direktorja. Sklepu prvostopenjske komisije je tudi očital, da ne vsebuje potrebnih utemeljitev. Poudaril je, da je disciplinski postopek konstrukt zoper predsednika sindikata, ki se je zavzemal za pravice delavcev. Kot je povedal Kočevar, je bil Čemas šikaniran že prej, saj mu je bilo nezakonito odvzetih 30 odstotkov plače, kar mu je podjetje moralo povrniti.

Konec avgusta je Čemas dobil potni nalog, da se zgleda na sedežu podjetja v Novem mestu. Iz te listine je spoznal, da ni več sofer avtobusa. Zahteval je odločbo o tem, kaj bo delal, vendar je ni dobil. Poklical je inšpekcijo, ki pa ni hotela ukrepati. Bil je psihično uničen. V podjetju je sedel še dva dni in potem poiskal zdravniško pomoč.

Franc Čemas je trinajstega septembra dobil delovno knjižico po pošti. Štiri dni prej je prejel sklep komisije za pritožbe, ki je zavrnila njegov ugovor.

Na naše vprašanje, kakšni so poslovni rezultati Integrala Dolenjske in Bele krajine, je Čemas povedal, da kot predsednik sindikata ni prejel nobene pisne informacije. Najpogosteje pa se sedi, da podjetje posluje z negativnimi rezultati. Do konca leta 1998 je poslovalo kot delniška družba s sedežem v Črnomlju, ko je postal večinski lastnik Ignac Jurglič, pa je začel postopek za preoblikovanje v družbo z omejeno odgovornostjo in selitev sedeža v Novo mesto. To je tudi uresničil in s tem sta skupščina podjetja in nadzorni svet izgubila svojo vlogo. Svet delavcev, ki so ga delavci ustanovili pred leti, pa ni nikoli zaživel. Z reorganizacijo je direktor želel zmanjšati stroške poslovanja. Po podatkih za leto 1998 je podjetje doseglo pozitiven rezultat, poravnalo je tudi izgubo iz prejšnjih let.

Franc Čemas meni, da je kot predsednik sindikata v podjetju za delavce naredil veliko. Pri tem mu je pomagal zlasti Jožef Kočevar. Sedaj je na cesti brez pravice do nadomestila, socialno ogrožena je tudi njegova družina. Čemas bo ZSSS in Sindikatu delavcev prometa in zvez Slovenije hvaležen, če mu bosta v boju za njegove pravice in resnico stala ob strani.

Franček Kavčič

varovan in še individualna zavarovanja. Meja med kolektivnimi in individualnimi zavarovanji je torej nujno potrebna zato, ker so davčne olajšave pri individualnem zavarovanju drugačne kot pri kolektivnem. Kot rečeno, je to trenutno zgolj možna ureditev te problematike, dokončna pa bo znana kmalu s skupnim tolmachenjem pristojnih ministrstev.

Ali je oblikovanje pokojninskega načrta za posameznega delodajalca oziroma skupino delodajalcev pretrd strokovni posej? Kako pričakujete, da se bodo lotili te naloge?

Tičar: Vsekakor je oblikovanje pokojninskega načrta zahtevno strokovno delo. Vendar pa zakon zelo natančno določa vsebinsko pokojninskega načrta, kar pomeni, da tudi za delodajalca oziroma skupino delodajalcev oblikovanje pokojninskega

načrta ne bi smel biti pretrd oreh. Seveda pa se bodo morali delodajalci, ki so zainteresirani za to novo obliko zavarovanja svojih zaposlenih, verjetno nekoliko kadrovske okrepiti. Del pokojninskega načrta se namreč nanaša na zavarovalno-tehnične osnove, za njihovo izdelavo pa so potrebna aktuarska znanja. Dosedanje izkušnje kažejo, da je vsak pokojninski načrt sprva nepopoln in da ga je potrebno spreminjati in dopolnjevati. Ko pokojninski načrt skupaj z vsemi svojimi dopolnitvami v celoti ustreza kriterijem, ki jih z agencijama upoštevamo, je pokojninski načrt zrel za odobritev.

Kolektivno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje nudi takšne in tolikšne ugodnosti, da se s plača tako delavcu kot tudi delodajalcu. Za delodajalca je pomembna zlasti oprostitvev plačila prispevkov za socialna zavarovanja in olajšava pri odmeri davka od dobička. Pred-

nosti pa so precejšnje tudi za delavca, ki želi dodatno varčevati za lastno socialno varnost po upokojitvi. Isti znesek denarja, ki mu ga izplača delodajalec v obliki premije kolektivnega dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, mu zaradi neodvedenih prispevkov za socialno zavarovanje prinese bistveno višjo dodatno pokojnino, kot pa če bi mu delodajalec ta znesek izplačal v obliki bruto plače.

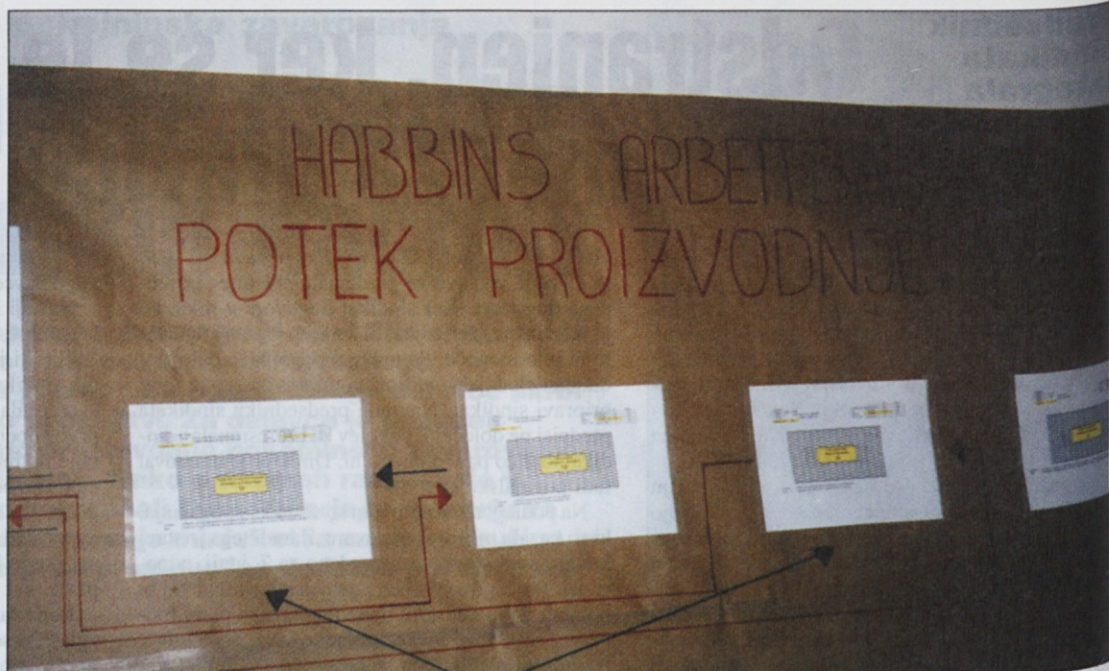
Ali bo Republika Slovenija ustanovila enega ali več zaprtih vzajemnih pokojninskih skladov za zaposlene v javnem sektorju?

Tičar: Zakon daje Republikli Sloveniji res možnost za oblikovanje pokojninskih načrtov za posamezne skupine zaposlenih. Konkretne odločitve o tem pa še niso oblikovane.

Lučka Böhm

Zakaj tako?

V enem od slovenskih podjetij v Mariboru, ki je v večinski lasti tujcev, smo pred kratkim naleteli na plan dela, ki delavce seznanja s potekom proizvodnje najprej v nemškem, nato pa še v slovenskem jeziku. Pa ne gre za kakšno tiskovino v nemškem jeziku, ki bi jo delodajalec ljubeznivo prevedel še v slovenščino, temveč za plakat, ki so ga (kakor kaže naša fotografija) v tovarni sami napisali na roke. Le zakaj so ga morali najprej napisati v nemščini, nato pa še v slovenščini? Ali so se bali, da ga delavci ne bi razumeli ali vzeli zares, če bi bil napisan samo v slovenščini, ki je v Mariboru (še vedno?) uradni jezik? Ali so si morda mislili, da bo plan dela videti bolj učen, če bo napisan v tujem jeziku? Kaj če gre



preprosto za to, da tudi tuji delodajalci ne vedo, kako bi morala potekati proizvodnja, pa so si zato na oglasno desko plan dela napisali kar v svojem jeziku?

Uradni jezik v slovenskih podjetjih, četudi so v tuji lasti, je po naši ustavi in zakonih le sloven-

ski. Prav bi bilo, da bi vsaj sindikalisti vztrajali pri tem, če že vsi državni organi zatiskajo oči. Mnogim slovenskim delavcem so v času tranzicije namreč na takšen ali drugačen način že odvzeli premoženje, ki so ga desetletja sami ustvarjali. Delavci so na to pristali,

da bi Slovenija dobila primerljiv sistem z državami Evropske unije. Svojega jezika pa ne smemo dati, saj je to, roko na srce, še edino, kar zares imamo in kar je zares in samo naše, ali ne!

T. K.

PRAVNI SVETOVALEC



Lučka Böhm, svetovalka predsedstva ZSSS

Premladi ste za upokojitev

Vprašanje: Delavec se je rodil decembra 1954. Zaposlen je na beneficiranem delovnem mestu. Do konca leta 2000 bo zbral že 8 let in 3 mesece benefikacije. Takrat bo imel z benefikacijo vred skupaj 35 let in 7 mesecev pokojninske dobe. Konec leta bo zaradi prenehanja delodajalca izgubil delovno razmerje. Na koliko mesecev prejemanja denarnega nadomestila za brezposelnost lahko računa in kdaj se bo lahko upokojil?

Odgovor: Delavec bo decembra 2000 star šele 46 let, ima pa že več kot 25 let zavarovalne dobe. To pomeni, da bo v skladu z zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94 in 69/98) 12 mesecev prejemal denarno nadomestilo. V skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99 in 72/2000) bo v času prejemanja denarnega nadomes-

tila obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan. Prispevke zanj bo plačeval zavod za zaposlovanje. Decembra 2001, ko mu bo prenehala pravica do nadomestila, bi se mu tako že nabralo 36 let in 7 mesecev skupne pokojninske dobe.

Vedeti je treba, da mora za uveljavitev pravice do starostne pokojnine vsakdo hkrati izpolniti dva pogoja: minimalno upokojitveno starost in določeno dolžino pokojninske dobe. Moški se lahko

na splošno starostno upokojijo, ko zberejo vsaj 40 let pokojninske dobe in so hkrati stari vsaj 58 let. Ta minimalna upokojitvena starost pa se delavcem z beneficirano delovno dobo zniža za zbrane mesece benefikacije. Delavec jih bo do konca 2000 zbral 8 let in 3 mesece. To pomeni, da bi se lahko upokojil najprej, ko bo star 49 let in 9 mesecev. To pa bo septembra 2004. Pred tem datumom se ne bo mogel upokojiti tudi, če zbere 40 let pokojninske dobe (razen seveda, če si še pred koncem decembra 2000 najde novo zaposlitev na beneficiranem delovnem mestu).

Toda poleg minimalne upokojitvene starosti mora delavec hkrati zbrati tudi še vsaj 40 let pokojninske dobe. Ker delavec po decembru 2000 najverjetneje ne bo več zaposlen na beneficiranem delovnem mestu, pa bo potrebnih 40 let pokojninske dobe lahko najprej zbral šele maja 2005. Najbolj verjetno se bo torej starostno mogel upokojiti maja 2005, če bo takrat izpolnil oba potrebna upokojitvena pogoja. Le v primeru dokupa pokojninske dobe za čas slu-

ženja vojaškega roka bi lahko upokojil prej, vendar ne pred septembrom 2004. Splača se mu torej kupiti največ 8 mesecev pokojninske dobe, če se mu bo takrat res mudilo v pokoj. Delodajalec pa mu kot presežnemu delavcu ne more dokupiti manjkajočih let, ker je mlajši od 58 let. Na ta starostni pogoj benefikacija namreč ne vpliva.

Tisti moški, ki nikoli ne zberejo polne pokojninske dobe, morajo praviloma na starostno pokojnino počakati do svojega 63. rojstnega dneva. Na račun benefikacije pa bi se sicer delavec, na katerega se nanaša vprašanje, smel starostno upokojiti brez polne pokojninske dobe že pri starosti 54 let in 9 mesecev. Zato delavcu priporočam, da se, če se mu pod nobenim pogojem ne bo uspelo znova zaposliti, prostovoljno pokojninsko zavaruje pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in si z vsaj minimalnim mesečnim prispevkom zagotovi neprekinjeno daljšanje pokojninske dobe. Kot slovenski državljan ima do tega pravico.

P R A V N I N A § V E T I



Piše:
Lidija Jerkič,
univ. dipl. iur.

Koliko ur imajo na razpolago sindikalni zaupniki

Sindikalnim zaupnikom pripada za opravljanje nalog sindikata letno za vsakega člana najmanj dve plačani uri, vendar ne manj kot 50 ur (spodnji minimum v primeru manjšega števila članov). Okvir-

ni način izrabe določita sindikat in poslovodni organ. Število ur, ki pripadajo posameznemu sindikalnemu zaupniku, določi sindikat v pisnem sklepu. V ta fond ur se ne všteta sodelovanje sindikalnih zaupnikov v višjih oblikah sindikalne organiziranosti (območne, državne, na ravni sindikalnih federacij ali konfederacij), čas za udeležbo na članskih sestankih in čas, namenjen za izobraževanje. Če izobraževanje organizira višja oblika sindikalne organiziranosti, se te ure ne všteta v sicer določen 24-urni fond za izobraževanje. V fond ur po tem členu se praviloma ne všteta ure profesionalnega sindikalnega zaupnika. Če sindikat na podlagi posebnega dogovora z delodajalcem prevzame opravljanje dodatnih nalog, mu je delodajalec dolžan zagotoviti dodatni fond ur ter plačilo za opravljeno delo. O izrabi dogovorjenega fonda ur se vodi evidenca.

Vse to ureja 49. čl. kolektivne pogodbe dejavnosti. Določba tega člena se razlikuje od 32. člena splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti. Fond ur v splošni pogodbi je vezan na delavce, zaposlene pri delodajalcu in ne na število članov sindikata (eno uro letno na delavca). Tudi število ur, namenjenih za izobraževanje, je določeno drugače. V vsakem konkretnem primeru bo zato treba ugotoviti, katera določba je ugodnejša.

Priznanje Ljudski univerzi Velenje

Mestna občina Velenje je ob svojem prazniku podelila Ljudski univerzi grb mestne občine za leto 2000.

Območna organizacija ZSSS Velenje je predlog za podelitev priznanja utemeljila takole:

– Ljudska univerza Velenje živi z okoljem in uspešno skrbi za usposabljanje prebivalcev in delavcev. V 40 letih svojega delovanja je organizirala več kot 500 različnih oblik izobraževanja, ki se jih je udeležilo več kot 136.000 udeležencev.

– Ljudska univerza Velenje se hitro odziva na spremembe in uvaja vedno nove oblike usposabljanja. Potrebam prebivalcev velenjske občine po znanju skušajo ustreči tudi z novim Središčem za samostojno učenje, kjer udeležencem za učenje ni treba plačevati ničesar.

Čestitamo!

NAJ SE VE ...

Pravilen način dela pri ročnem premeščanju bremen, da se delavec izogne poškodbam pri delu: ergonomsko primerne delovne razmere (zadosten prostor, čvrsta, ravna in nedrsljiva tla, zadostna osvetlitev, primerna prijemališča bremena) ter ergonomsko primerna drža telesa (najbolje gornji del trupa pokončen in brez zasukov, breme ob telesu in naslonjeno na telo, kratka pot hoje). Skupna masa ročno premeščenega bremena sme biti na delavca največ 1000 kg na dan. Koliko pa sme naenkrat znašati breme, je odvisno od starosti in spola delavca (od 5 do 55 kg).

Vir: Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Uradni list RS, št. 30/2000), s katerega zahtevami morajo delodajalci uskladiti delovna mesta najkasneje do aprila 2001.

Sindikalna lista

September 2000

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP
za gospodarstvo)
SIT

Javni sektor*
(nekdanje
negospodarstvo)
SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.012,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.005,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.397,00

2. Kilometrini (od 27. 6. 2000 dalje)	49,83	49,83
(od 22. 8. 2000 dalje)	47,91	47,91
(od 5. 9. 2000 dalje)	48,81	48,81
(od 19. 9. 2000 dalje)	50,13	50,13

3. Ločeno življenje*	74.427,00	58.562,00
----------------------	-----------	-----------

4. **Prenočišče** – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 7. 2000)		
– po SKPGD (na delovni dan)	582,00	582,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	57.912,00	49.232,00
– za 20 let	86.868,00	73.848,00
– za 30 let	115.824,00	98.464,00

2. Odpravnina ob upokojitvi	372.134,00	563.451,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodnejše		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodnejše

3. Solidarnostne pomoči*

– po SKPD – ob smrti delavca	111.640,00	98.464,00
– ob smrti v ožji družini	55.820,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 8. 2000)	80.783,00	80.783,00
------------------------------------	-----------	-----------

5. Zajamčena plača	42.456,00	42.456,00
--------------------	-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj	107.712,00	107.712,00
– ali največ	131.472,00	
(70 % povprečne slovenske plače)		

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

Strokovna služba ZSSS

Sindikati v prihodnje ne bodo več plačevali upravnih taks

Državni zbor je letos sprejel zakon o upravnih taksah. V njem je med drugim pisalo, da so plačevanja upravnih taks oproščene dobrodelne invalidske organizacije ter organizacije za samopomoč, društva, ki jim je podeljen status društva v javnem interesu, in ustanove, ki so ustanovljene v skladu z veljavnimi predpisi - vsi za spise in dejanja v zvezi z izvajanjem njihovega dobrodelnega in splošno koristnega namena, za katerega so ustanovljene. Čeprav v krog organizacij, ki so ustanovljene po zakonu in zastopajo interese ljudi, sodijo tudi sindikati, jih zakonodajalec ni oprostil plačevanja upravnih taks. Ali je šlo za premišljeno ali nenamerno odločitev, ta trenutek niti ni najpomembnejše.

Sekretarka območne organizacije ZSSS v Podravju in državna svetnica Vekoslava Krašovec je na to nedoslednost opozorila na seji državnega sveta. Temu organu je predlagala, naj državnemu zboru predlaga sprejem obvezne razlage zakona tako, da bi bili upravne takse oproščeni tudi sindikati, kadar zastopajo interese delavcev. Krašovčeva je tudi opozorila, da tudi sindikati sodijo med ustanove, društva in organizacije, ki so ustanovljeni v skladu z veljavno zakonodajo in



Vekoslava Krašovec, državna svetnica in sekretarka območne organizacije ZSSS Podravje

opravljajo dejavnost v javnem interesu.

Državni svet je pobudo Krašovčeve sprejel in jo poslal v državni zbor. Ker le-ta ni mogel dati obvezne razlage o nečem, o čemer zakon (ali premišljeno ali po malomarnosti?) sploh ne govori, je vlada predlagala spremembe in dopolnitve tega zakona.

V predlogu sprememb zakona za obravnavo v državnem zboru med drugim piše, da se vlada tako odziva na utemeljen predlog državnega sveta. Na seji 1. septembra je državni zbor sprejel zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah, ki določa, da so plačevanja upravnih taks oproščeni tudi sindikati - za spise in dejanja v postopkih zastopanja interesov delavcev ter v postopku

za pridobitev pravne osebnosti in lastnosti reprezentativnosti sindikata (objavljen je v Uradnem listu št. 81).

Dopolnjeno zakonsko besedilo začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu, torej 1. oktobra. Sindikatom od takrat dalje torej ne bo treba več plačevati upravnih taks za vloge o organizaciji različnih prireditelj, shodov ...

T. K.

Eno od podjetij iz Maribora je pred kratkim ministra za zakonodajo Toneta Jerovška zaprosilo za mnenje o tem, ali imajo v postopku finančne reorganizacije ugotovljeni presežni delavci pravico do odpravnine.

Iz ministrovega odgovora, datiran je 7. septembra, povzema mo:

S zakonom o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji je zakonodajalec predvidel tudi možnost zmanjšanja števila delavcev v primeru finančne reorganizacije, vendar ni sprejel posebnega zakona, s katerim bi uredil pravice presežnih delavcev. To je zakonodajalec uredil na podlagi odločbe ustavnega sodišča, ko je pravno praznino zapolnil z zakonom o jamstvenem skladu (sprejet 1997). Leta 1999 je zakonodajalec sprejel še spremembo 19. člena tega zakona, s katero je uredil odpravnine delavcev, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi insolventnosti delodajalca. Če bi bili ti delavci pri delodajalcu za-

Pravica do odpravnine

Ima bolj prav Krašovčeva ali Jerovšek?

posleni najmanj tri mesece pred prenehanjem delovnega razmerja, bi imeli pravico do odpravnine enako kot delavci, ki jim delo preneha iz nujnih operativnih razlogov, višino odpravnine pa zakon prepušča kolektivnim pogodbam. Jamstveni sklad pa izplačuje odpravnino največ do višine ene minimalne plače, zmanjšane za prispevke in davke.

Iz odločbe ustavnega sodišča izhaja, da odpravnine naj ne bi brementele podjetja, ki se finančno reorganizira.

Iz podjetja so Jerovškovo pisno mnenje poslali Vekoslavi Krašovec, sekretarki območne organizacije ZSSS Podravje. Ker se z njegovim mnenjem ne strinja, mu je napisala pismo (z datumom 14. septembra). Objavljamo ga v celoti.

Spoštovani gospod minister Tone Jerovšek!

Iz nekega mariborskega podjetja so me seznanili z vašim mnenjem v zvezi s tem, kdo in v kakšni višini izplača odpravnine delavcem, ki izgubijo delo zaradi finančne reorganizacije podjetja, to je po prisilni poravnavi.

S tem vašim mnenjem se nikakor ne strinjam. V izogib temu, da bi vaše mnenje pričeli uporabljati tudi v postopkih prisilnih poravn in s tem povzročili nepotrebne pravne stroške ali pa po nepotrebem prikrajšali delavce za njihove pravice, vam v nadaljevanju pojasnujem, v čem je vaše mnenje neutemeljeno.

Iz vašega mnenja namreč izhaja, da bi naj delavcem, odpuščenim po prisilni poravnavi, bile izplačane odpravnine samo iz Jamstvenega sklada RS in to v višini največ ene minimalne plače.

Vaše mnenje opirate na različno zakonodajo in mnenje ustavne-

ga sodišča, vendar se prav pri tem z vami ne strinjam in to iz naslednjega:

Pravilno ugotavljate, da je vprašanje odpravnin delavcem celovito rešeno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o jamstvenem skladu RS (Ur. list, št. 53/99), ki je začel veljati 3. 7. 1999. Prav tako pravilno povzimate določbo 19. člena navedenega zakona, ki pravi, da imajo do uveljavitve novega zakona o delovnih razmerjih delavci pravico do odpravnine v višini in pod pogoji, kot jo imajo delavci, ki jim je delovno razmerje prenehalo zaradi nujnih operativnih razlogov po zakonu o delovnih razmerjih. Že sama dikcija zakona, ki jo v svojem mnenju povzimate, odpravljaja vse dvome o tem, ali delavec odpravnina pripada ali ne. Zato je tudi celotno nadaljevanje vašega mnenja pravzaprav brezpredmetno, saj v njem navajate, da imajo delavci pravico do odpravnine samo iz jamstvenega sklada.

Ob navedbi zakonskih določb o pravici do odpravnine pa ste pripomnili, da zakon o delovnih razmerjih ne določa višine odpravnine, ampak je ureditev prepuščena kolektivnim pogodbam dejavnosti. Pri tem ste, žal, naredili veliko napako, ki lahko usodno poseže v pravice delavcev. **Veljavni zakon o delovnih razmerjih namreč v 36. f členu določa višino odpravnine, ki znaša najmanj polovico delavčeve poprečne plače v zadnjih treh mesecih in sicer za vsako leto dela v organizaciji oziroma pri delodajalcu.** Ker se zakon o jamstvenem skladu sklicuje na višino odpravnine, kot jo določa zakon o delovnih razmerjih za presežne delavce, torej tudi višina navedene odpravnine ni sporna. Naj še omenim, da kolektivne pogodbe prav zaradi zakonske ureditve tega vprašanja odpravnine ne obravnavajo.

Pri svojem mnenju ste se osredotočili na to, da izplača odpravnino po prisilni poravnavi delavec jamstveni sklad. **Pri tem pa ste prezrli dejstvo, da je funkcija jamstvenega sklada samo "premostitvene" narave, kar pomeni, da se odpravnine v stečajju ali po prisilni poravnavi izplačajo s strani jamstvenega sklada, kasneje pa ta sredstva uveljavljajo pri poplačilu iz**

stečajne mase oziroma od delodajalca. Možnost poplačila odpravnine v prisilni poravnavi pa je po zakonu o jamstvenem skladu pogojena s tem, da je delavec terjal od delodajalca odpravnino oziroma zahteval varstvo svojih pravic. To pa seveda pomeni, da bo delavec lahko uveljavil odpravnino v delnem znesku pri jamstvenem skladu samo, če je pri delodajalcu ni prejel in jo od delodajalca terjaja po zakoniti poti. Pri tem me zanima, kako bi vi svetovali delavcu, da zahteva varstvo svojih pravic in dokazila o tem predloži jamstvenemu skladu, če pa mu po vašem mnenju odpravnina s strani delodajalca ne pripada? V kolikor bi obveljalo vaše mnenje, ugotavljam, da bi zahteve za varstvo pravic in morebitne nadaljnje sodne postopke vodili brez ustrezne pravne podlage. V kolikor pa jih ne bi, pa delavec odpravnine pri jamstvenem skladu ne bi prejel. Menim, da bi bila situacija absurdna ne samo z vidika delavca, temveč tudi z vidika že sedanje preobremenjenosti sodišč.

V svojem mnenju se opirate na odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-17/94 z dne 13. oktobra 1994, s katero je ustavno sodišče naložilo zakonodajalcu, da sprejme poseben zakon, ki bo uredil pravice delavcev, ki izgubijo zaposlitev v stečaju ali prisilni poravnavi. Pri tem navajate obrazložitev navedene ustavne odločbe, v kateri je zapisano, da odpravnine naj ne bi bremenile podjetja dolžnika. Ustavna odločba je realizirana s sprejemom Zakona o jamstvenem skladu RS. **Sama obrazložitev ustavne odločbe pa se po mojem mnenju ne more uporabljati po obdobju, ko je bilo ustavno sporno vprašanje rešeno z ustreznim zakonom.** V kolikor se sklicujete na mnenje ustavnega sodišča, menim, da bi bilo potrebno upoštevati mnenje, ki je nastalo po uveljavitvi pravice do odpravnine z zakonom o jamstvenem skladu. Ustavno sodišče RS je namreč navedeno vprašanje obrazložilo v sklepu št. U-I-267/99 z dne 20. 4. 2000. Ustavno sodišče jasno navaja, da se vzpostavi pravna pologa, ki bo delavcem, ki izgubijo delo zaradi insolventnosti delodajalca, zagotavljala pravico do odpravnine. **Prav tako ustavno sodišče pojasnjuje,**

da navedene določbe zakona o jamstvenem skladu uzakonjajo obveznosti insolventnega delodajalca, da delavcem, ki jim delovno razmerje preneha zaradi stečaja ali prisilne poravnave, izplača enako odpravnino, kot jo imajo trajno presežni delavci po zakonu o delovnih razmerjih. Upam, da boste pri svojem mnenju upoštevali vsaj to mnenje ustavnega sodišča.

V izogib vašim nadaljnjim dilemam o dolžnosti delodajalca, da delavcem izplača odpravnine po prisilni poravnavi, vam predlagam, da preberete prispevek g. Ivana Robnika, sodnika Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani v knjižici Podjetje in delo št. 8/1999: Odpravnine delavcem, ki jim delovno razmerje preneha zaradi začetka stečaja oziroma prisilne poravnave. Naj samo na kratko omenim, da iz navedenega članka jasno izhaja pravica do odpravnine po izgubi zaposlitve na osnovi pravnomočno potrjene prisilne poravnave. Ko že omenjam mnenje sodnika, naj vas opozorim še na sodbo Ustavnega sodišča RS VIII Ips 178/99 z dne 4. 4. 2000, iz katere jasno izhaja, da je z uveljavitvijo sprememb zakona o jamstvenem skladu nastala neposredna pravna podlaga za pravico do odpravnine.

Ker je bilo glede vprašanja odpravnin po uveljavitvi sprememb Zakona o jamstvenem skladu več dilem, je določena mnenja in pojasnila v zvezi s tem pripravilo tudi ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Predlagam vam, da se s temi mnenji seznanite. Sama razpolagam z mnenjem št. 100-01-118/99-002 z dne 2. 9. 1999. **V mnenju, ki ga je podpisala državna sekretarka Nataša Belopavlovič, je navedeno, da imajo delavci po izgubi zaposlitve v prisilni poravnavi pravico do odpravnine.**

Spoštovani gospod minister!

Če torej pravica do odpravnine nesporno (po mojem mnenju) obstaja ter je določena njena višina z zakonom o delovnih razmerjih, nikakor ne more obveljati vaše mnenje, da lahko delavci prejmejo odpravnino samo v takšni višini, kot jo izplačuje jamstveni sklad.

Ne nazadnje pa mi dovolite še naslednjo pripombo: **odpravnina po mojem mnenju je in mora biti podlaga za presojo pravnega ali nepravilnega odpuščanja delavcev.** Istočasno pa mora pomeniti odškodnino za izgubo delovnega mesta. Samo tako bodo delodajalci odpuščali delavce v prisilni poravnavi po tehtni strokovni proučitvi zaposlovanja. V večini primerov, ki jih poznam, pa so v prisilni poravnavi odpuščeni delavci, ki bi bili sicer z zakonom o delovnih razmerjih zaščiteni (invalidi, starejši, nosečnice itd.). Kakšen vpliv imajo ti postopki na družbena sredstva, ki jih dajemo za pomoč brezposelnim ter na celotna proračunska sredstva, pa prepuščam vaši presoji. Menim, da bi prav vlada mora poskrbeti za pravične odškodnine ob izgubi delovnih mest ter poskrbeti tudi za zaščito pred odpuščanjem tistih delavcev, ki so težje zaposlivi. Ne nazadnje lahko določbe o nujnosti take zaščite najdemo tudi v Evropski socialni listini, ki jo je Slovenija ratificirala.

Ko sem že omenila proračunska sredstva, pa se vaši razlagi čudim tudi zaradi tega, ker breme odpravnine, ki jih mora po mojem mnenju nositi delodajalec, prelagate na jamstveni sklad, ki pa se tudi napaja iz proračuna. Tudi zaradi navedenega menim, da morate o svojih stališčih ponovno razmisliti.

Spoštovani gospod minister!

Upam in verjamem, da sem vam podala dovolj argumentov za spremembo vašega mnenja z dne 7. 9. 2000. Vljudo vas prosim, da me o vaših ugotovitvah čim prej obvestite, prav tako pa tudi mariborsko podjetje, ki ste mu svoje mnenje poslali.

Verjamem, da boste vaše stališče ustrezno spremenili in s tem pripomogli k zagotovitvi zakonskih pravic delavcev brez sodnih postopkov, ki bremenijo naše že tako ali tako prizadete delavce.

Lep pozdrav!

*Vekoslava Krašovec,
sekretarka Območne
organizacije ZSSS Podravja
in državna svetnica,
predstavnica delavcev*

Prvo športno-rekreativno srečanje članov Sindikata KNG Slovenije

KNG kot ena ekipa

Prvega športno-rekreativnega srečanja članov KNG Slovenije v Rogaški Slatini 720 udeležencev iz 28 podjetij iz vse Slovenije verjetno ne bo pozabilo nikoli. Ne samo zato, ker je bilo to prvo tako množično srečanje tega sindikata, temveč zaradi prijetnega in sproščenega razpoloženja med udeleženci. Ti so med športnimi tekmovanji navijali za svoje ekipe, vendar se je čutilo, da pripadajo vsi eni in isti ekipi - ekipi Sindikata KNG Slovenije.

Za srečanje je med člani vladalo takšno zanimanje, da je eden od udeležencev iz Slovenj Gradca prišel na nogometni stadion v Rogaški Slatini že ob 7. uri zjutraj. Kmalu se mu je pridružilo še 719 udeležencev, vendar tudi tokrat po pregovoru, da najkasneje pridejo najbližji. To pa ne velja za organizatorje. Člani izvršnega odbora Sindikata KNG iz Steklarne Rogaška z **Albinom Šrimefom** na čelu začeli so srečanje pripravljati že mesec dni in ga zares odlično organizirali. Rogaška Slatina ima s svojim novim in pomožnim nogometnim igriš-

čem ter telovadnico ob osnovni šoli odlične pogoje za organizacijo takšnih srečanj.

Prihajajočim udeležencem je pihalni orkester Steklarne Rogaška igral poskočne koračnice, ki so pritegnile tudi pozornost številnih domačinov.

Srečanje je odprl glavni organizator **Albin Šrimef**. Udeležencem je zaželel prijetno druženje v skladu z olimpijskim načelom - važno je sodelovati, ne zmagati! Vse zbrane je pozdravil tudi predsednik Sindikata KNG Slovenije **Janez Justin**, opozoril je na pomen takšnih srečanj za krepitev sindikata. Predstavniki glavnega pokrovitelja srečanja, predsednik uprave podjetja Steklarna Rogaška **Davorin Škrinjarič**, pa je zbranim povedal, da to podjetje uspešno posluje tudi zaradi dobro razvitega socialnega dialoga in socialnega partnerstva med upravo in sindikati. Delavci in sindikati so po Škrinjaričevih besedah odločilno prispevali k sanaciji Steklarne Rogaška, ki je uveljavljena blagovna znamka tako doma kot na trgih najbolj razvitih držav.



Košarkarji KNG so bili pravi virtuozji.

Po oceni glavnega sodnika so igralci iz Melamina Kočevje, Henkla iz Maribora in Dekora Kozje prikazali nogometno znanje na ravni druge lige. Največ vzdržljivosti pa so na koncu pokazali igralci Melamina iz Kočevja, ki so imeli v svoji ekipi tudi dva prava drugoligaška igralca.

Na košarkarskih igriščih je sodelovalo devet moških ekip in dve ženski, v odbojki pa se je merilo pet moških ekip in tri ženske. Zelo zanimivo je bilo tudi tekmovanje v balinanju, ki je potekalo na pokritem balinišču s štirimi stezami.

Udeleženci srečanja so se pomerili tudi v pikadu, nekaj več kot 30 pa jih je pod vodstvom sindikalistov iz Steklarne Rogaško odšlo na orientacijski pohod. Na njem so si ogledali kulturne, turistične in naravne znamenitosti kraja.

Najbolj atraktivno je bilo tekmovanje v vlečenju vrvi, v finalu sta se pomerili ekipi Johnson Controls - NTU iz Slovenj Gradca in Sava - Goodyer iz Kranja. Ko je že kazalo, da bodo oboji zmagali, je uspelo vrvi močneje povleči Slovenjgradčanom, za kar so dobili lep pokal.

Po tekmovanjih so se udeleženci zbrali na razglasitvi rezultatov in družabnem srečanju v šotoru, posebej zanj postavljenem pred Steklarno Rogaška. Ob tej priložnosti je zbranim spregovoril **Janez Justin**. Med drugim je dejal, da je največji zmagovalec srečanja Sindikat KNG Slovenije, saj je bilo vse na srečanju odlično: ekipe, organizacija, razpoloženje in celo vreme.

Sicer pa je tudi v šotoru vladalo pravo sindikalno športno razpoloženje, saj so udeleženci z bučnim aplavzom in skandiranjem nagradili vse zmagovalce, ne glede na to, ali so pripadali zmagoviti ekipi ali ne. Po razglasitvi rezultatov se je sekretar območne organizacije ZSSS v Celju **Ladislav Kaluža** zahvalil za udeležbo, za odlično organi-



Na srečanju se je zbralo 720 udeležencev iz 28 podjetij.



Največja gneča je bila na tekmovanju v pikadu.



Nogometaši Henkla so zaslužno osvojili drugo mesto.



Košarkarice Cinkarne so si za trenerja poiskale postavnega fanta.



Ženska ekipa Johnson Controls - NTU je z navdušenjem sprejela pokal.



Malce je manjkalo, da KNG-jevci niso strgali vrvi.



Zmagovitim ekipam v nogometu je podelil pokale Janez Justin.



Najdalj je trajalo tekmovanje v balinanju, ker si je za balinanje treba "čas uzet" a.



Glavni organizator Albin Šrimf (desno) je imel ves čas veliko dela.

zacija pa je pohvalil Albina Šrimfa in Milico Dabanovič. Kaluža je pozval vse, naj se množično udeležijo tudi zimskih športnih iger KNG, ki bodo prav tako na celjskem območju in sicer na Rogli.

Rezultati: vlečenje vrvi: 1. Johnson Controls - NTU, 2. Sava - Goodyer, 3. Steklarska šola Rogaška Slatina in Steklarna Hrastnik; **pikado - moški:** 1. Kristal Maribor, 2. TIM Laško, 3. Steklarska šola Rogaška Slatina; **pikado - ženske:** 1. KIK Kamnik; **košarka - moški:** 1. Sava - Goodyer, 2. Steklarna Hrastnik, 3. Steklarna Rogaška; **košarka - ženske:** 1. Dekor Kozje, 2. Cinkarna Celje; **odbojka moški:** 1. KIK Kamnik, 2. Johnson Controls - NTU, 3. Termo Škofja Loka; **odbojka ženske:** 1. Cinkarna Celje, 2. Johnson Controls - NTU, 3. Steklarna Hrastnik; **balinanje:** Steklarna Rogaška, 2. Termo Škofja Loka, 3. Melamin Kočevje; **nogomet:** 1. Melamin Kočevje, 2. Henkel Maribor, 3. Dekor Kozje.

S prvim športno-rekreativnim srečanjem je Sindikat KNG Slovenije zadel žebljico na glavico, zato lahko brez bojazni, da bi se zmotili, napovemo, da bo srečanje postalo tradicionalno. Na naslednjih srečanjih bo, kakor je ob koncu srečanja dejal **Janez Justin**, verjetno sodelovalo še več članov.

Tomaž Kšela



V nogometu - najbolj množični disciplini - je sodelovalo 23 ekip, najboljši so bili iz Melamina Kočevja.

Humoreska

"Fantje, ali ste v časopisih že prebrali, da je poslanecem v državnem zboru potekel mandat," je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi povprašal mizar Tone. "Dokler ne bomo na volitvah izvolili novih poslancev, bo torej država brez zakonodajne oblasti, vlada pa lahko opravlja do imenovanja nove le nujne tekoče zadeve. Zdaj imamo volivci končno priložnost, da za poslance izvolimo prave ljudi."

"Pravzaprav je kar škoda, da je našim poslancem iztekel mandat!" je zamišljeno dejala kuharica Špela. "Saj konec koncev niso bili tako slabi fantje in dekleta, za kakršne smo jih imeli."

"Ah, Špela, kaj pa je danes tebi?" je presenečeno povprašal Tone. "Pri malici si vsak dan kritiziral poslance, češ da se v parlamentu samo prepirajo in nič ne delajo, zdaj pa ti je hudo zanje?"

"No, saj nič ne rečem, da se niso preveč prepirali, vendar pa so nekaj tudi naredili," je z negotovim glasom dejala Špela. "Samo poglejte, koliko zakonov so sprejeli, da o raznih drugih dokumentih niti ne govorimo."

"Kaj nam pomagajo zakoni, ki so jih sprejeli, če so še tako dobri in evropski, saj jih nihče ne spoštuje," se je vključil v pogovor kurir Peter. "Mnogi zakoni, ki jih je naš državni zbor sprejel zaradi uskladiave s pravnim redom Evropske unije, so očitno samo prevedeni in prepisani, saj so tako neživljenjski, da jih sploh ni mogoče spoštovati!"

"Ah, Peter ne bodi no tak dlakocepec, ki v vsem išče le slabo!" je odvrnila Špela. "V zakonih vedno piše kaj, kar nam ne paše in česar zato ne upoštevamo. Ti tudi vedno govoriš, da morata v naši tovarni vladati red in disciplina, če te kdo opozori, da si zamudil na delo, pa se zaradi tega tri dni pridruša!"

"To je nekaj drugega!" je vzkliknil Peter. "Jaz sem mali človek in imam pravico kdaj narediti napako. Poslance pa smo izvolili, da delajo dobre in pametne stvari, ne pa napak. Konec koncev so tudi plačani tako dobro, da si napake ne smejo privoščiti!"

"Peter, ne tveži neumnosti," je pribil zidar Mirko. "Vsi smo ljudje in vsi delamo napake. Delati napake, je življenjsko!"

"Ti že veš," je malce posmehljivo vztrajal pri svojem Peter. "Zadnjič si se ga pri malici tako nacukal, da te je moral mojster poslati domov, saj bi si sicer v našo novo halo še roko zazidal! Potem si tri dni govoril samo: Delati napake, je človeško ..."

"Ti iz mene že ne boš norcev bril zaradi tega, ker sem enkrat malce pregloboko pogledal v kozarec, ker sem imel ravno rojstni dan," je jezno odvrnil Mirko. "Raje se spomni, kako je bilo, ko si na sindikalni veselici skočil ženi čez plot in je zvedela za to. Ves teden si hodil na šiht s plavim očesom. No, kdo pa je takrat govoril, da se lahko kaj takega zgodi vsakemu. Sem bil to jaz?"

"Tebi se kaj takega zares ne more zgoditi. Kar v ogledalo se poglej! Glede na to, kakšen si, je še čudno, da te je katera sploh hotela vzeti. Res ne

Iz dnevnika delavca Jožeta

Nostalgija za poslanci

vem, kam je takrat gledala tvoja žena!?" je Mirku jezno nazaj zabrusil Peter.

"Ti pa pazi, da ne boš kmalu sam takšen, da se v ogledalu niti spoznal ne boš, če se boš pogledal vanj!" je vzkliknil Mirko. "Če še enkrat omeniš mojo ženo, jih boš dobil tako po svojem predrzmem kljunu, da si boš celo življenje zapomnil, kdaj si preveč stegoval jezik."

"Če misliš, da bi mirno čakal, da bi mi jih takšen čvekač, ki še v redu babe ne more osvojiti, naložil po nosu, se presneto motiš," je grozeče odgovoril Peter. "Samo roko poskusi dvigniti proti meni, pa jih boš tako dobil po svojem prevzetem nosu, da te lastna mati ne bo spoznala."

"Kaj boš ti, uboga reval!" je zakričal Mirko. "Če te je kaj v hlačah, pojdi zdaj z mano za tovarniško halo. Me prav zanima, če boš tam tudi tako zgorev in korajžen kot tu, kjer te ne morem naučiti kozjih molitvic, ker bi potem Špeli s tvojim nosom razbil pol jedilnice."

"Fanta nehajta se že peteliniti," je dejala Sonja iz računovodstva. "Iz dneva v dan kritizirata naše politike in poslance, da se preveč prepirajo, sama pa sta še hujša."

"Sonja, jaz se že ne prepiram!" je nejevoljno odvrnil Mirko. "Jaz samo repliciram Petru, ki ne govori resnice in vedno povzroča različne afere." "Zdaj ste vsi videli, s kom imamo opravka!" je posmehljivo dejal Peter. "Na lastna ušesa ste se lahko prepričali, da je bila Mirkova replika pod vsakim nivojem in da on namerno izkrivlja resnico ter se izmika odgovornosti!"

"Nehajta že enkrat, saj govorita že kot kakšna poslanca v parlamentu!" je vzkliknil rezkar Vili. "Če bosta še naprej vrtela jezik kot raztrgana doktorja in se v nedogled brezplodno prepirala, vaju bomo na volitvah predlagali za poslanca! Ali ne Špela?"

"Kaj pa vem?" je skomignila z rameni Špela. "Morda bi bilo najbolje, če bi v državni zbor še enkrat izvolili kar dosedanje poslance."

"To je res!" je pritegnil skladiščnik Rudi. "Ti poslanci so si doslej že dodobra napolnili žepce, zato jim v primeru ponovne izvolitve ne bo več treba misliti nase, temveč se bodo lahko posvetili reševanju naših problemov. Če bomo izvolili v državni zbor kakšne druge poslance, pa bodo najprej poskrbeli zase, za reševanje naših težav pa jim bo zmanjkalo časa - podobno kot ga je zmanjkalo dosedanjim poslancem. Ali ne, Špela?"

"Ah, jaz nisem mislila na to!" je komaj slišno odgovorila Špela.

"Potem pa nam že enkrat povej, za kaj gre!" je vzkliknil Rudi. "Zakaj žaluješ za do-

sedanjimi poslanci?"

"Veste, zdaj ko jim je iztekel mandat in jih ni več, sem jih začela kar malce pogrešati," je dejala tiho Špela. "Prej je bilo pri nas tako živahno. Poslanci so se po televiziji kar naprej prepirali in eden drugega zbadali, mi pa smo imeli o čem govoriti. Ker smo gledali zdrahe v parlamentu, nismo imeli časa razmišljati o svojih problemih. Odkrito rečeno, prav zabavno je bilo. Zdaj pa ne bo več nikogar, na katerega bi stresali jezo in na njegov račun zbijali šale! Ker nimamo več koga kriviti za svoje težave, se bomo začeli na koncu prepirati še med seboj!"

"Hm, to je res ..." je zamišljeno dejal Vili. "Boljše je, da vsi skupaj kritiziramo poslance za svoje težave, kakor pa da se začnemo gristi med sabo ter eden drugemu iskati napake, ki jih imamo vsi, saj smo ljudje, ali ne!?"

"Res je bilo lepo, ko smo še imeli poslance!" je pritegnil strugar Lojze. "Skoraj vsak dan smo se pri malici lahko nasmejala na njihov račun. Kako simpatično sta se dva skoraj stepla, kako smešno so eden drugega dolžili različnih nepravilnosti, kako zabavno so se znali med seboj zbadati. Odkrito povem, da sem zasedanja s parlamenta gledal mnogo raje kot nadaljevanko o Esmeraldi. Zdaj pa, namesto da bi se smejala poslancem, poslušamo Petra in Mirka, kako se prepirata. Žalostno!"

"Ja, kaj hočemo! Bomo pač morali počakati na volitve. Prej novih poslancev ne moremo dobiti. Če bomo imeli srečo, bodo morda tudi novi tako smešni in zabavni, kot so bili stari," je vzdihnila Špela in se s sklonjeno glavo napotila v kuhinjo.

Varovanje skrivnosti

"Moja žena zna odlično varovati skrivnosti!"

"Imaš pa res srečo! Moja vse, kar ve, takoj raztrobi prijateljicam in sosedom."

"Moja pa še meni ne pove, s kom me vara!"

Sprememba

"Tebi pa se vidi, da si na novo poročen. Sveža srajca, oprane nogavice, polikane hlače. Kakšna sprememba!"

"Ja, res je! Pranja in likanja me je najprej naučila!"

Zasoljena parkirnina

"Parkirnine so pri nas predrage! Včeraj sem za nekaj minut parkiranja plačal več kot sto tisočakov."

"Kje pa si parkiral?"

"V Namini izložbi!"

Očetovski nasvet

"Ata, kaj je izumil Einstein?"

"Ne vem, sinko!"

"Kaj pa James Watt?"

"Za to ime še nisem slišal!"

"Koliko litrov pa drži en hektoliter?"

"Sam si izračunaj!"

"Ata, saj te ne bom več motil, če imaš drugo delo!"

"Ne, ne sinko! Ti me kar vprašaj, kar te zanima, sicer ne boš v življenju nikoli nič vedel!"

Težave s spominom

"Moj šef ima grozne težave s spominom!"

"Res? Ali vse pozabi?"

"Nasprotno: prav nič več ne pozabi!"

Radodarnost

"Gospod, ali vas lahko prosim za roko vaše hčerke?"

"Ste moja žena že vprašali?"

"Ne, hvala! Zanje pa nisem zainteresiran!"

Pojasnilo

"Ata, zakaj dekleta pravijo za njo, katere moške, da so njihovi fantje!"

"Ker z njimi še niso poročene!"

"Kako pa jim pravijo po poroki?"

"Ah, sinko, ti si še premlad, da bi ti naštel vse te izraze! Kadarkoli že boš zvedel za nje, bo prehitro!"

Dober opazovalec

"Si ti zares rekel mojemu šefu, da sem jaz bedak!"

"Kje pa, to je kar sam opazil!"



DELAVSKA HRANILNICA d.o.o.
Ljubljana, Dalmatinova 4

Pregled obrestnih mer

veljavnih od vključno 1. septembra 2000

Hranilna knjižica	Realna letna obrest. mera	Mesečna obrest. mera	Letna obrest. mera
Na vpogled			1,00 %
Varčevalna			
- z odpovednim rokom nad 31 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %
- z odpovednim rokom nad 91 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %
- z odpovednim rokom nad 181 dni	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Vežane vloge	Realna letna obrest. mera	Mesečna obrest. mera	Letna obrest. mera
Čas vežave			
- do 30 dni			5,00 %
- nad 1 mesec	2,50 %	0,90 %	11,60 %
- nad 3 mesece	3,00 %	0,94 %	12,15 %
- nad 6 mesecev	3,50 %	0,98 %	12,69 %
- nad 12 mesecev	4,20 %	1,04 %	13,45 %
- nad 24 mesecev	5,10 %	1,11 %	14,43 %
- nad 36 mesecev	5,20 %	1,12 %	14,54 %
- nad 60 mesecev	5,50 %	1,14 %	14,87 %

Obrestne mere za vežane vloge z devizno klavzulo so enake kot za vežane vloge s tolarško klavzulo.

Rentno varčevanje	Realna letna obrest. mera	Mesečna obrest. mera	Letna obrest. mera
Čas varčevanja			
- nad 60 mesecev	5,50 %	1,14 %	14,87 %
- nad 120 mesecev	5,60 %	1,15 %	14,98 %

Potrošniška posojila	Realna letna obrest. mera	Mesečna obrest. mera	Letna obrest. mera
Ročnost			
- od 1 do 9 mesecev	- namenska, nenamenska od T + 2,50 % do T + 3,00 % Z nominalno - fiksno obrestno mero 0,00 %		
- od 9 do 12 mesecev	- namenska, nenamenska od T + 3,00 % do T + 3,50 % z nominalno - fiksno obrestno mero 0,00 %		
- nad 12 do 24 mes.	- namenska, nenamenska	T + 4,50 %	
- na 36 mesecev	- namenska, nenamenska	T + 5,50 %	
- na 48 mesecev	- namenska, nenamenska	T + 5,90 %	
- na 60 mesecev	- namenska, nenamenska	T + 6,00 %	
- nad 60 mesecev	- namenska od T + 6,60 % do T + 7,00 %		

Obrestna mera se določa v skladu s sklepom o obrestnih merah za tekoči mesec. Pri računanju obresti hranilnica uporablja konformne obrestne mere. T (temeljna obrestna mera) za mesec **september 2000**, ki jo določa Banka Slovenije, znaša **0,7 %** mesečno oziroma **8,88 %** letno.

Obrestna mera zamudnih obresti za mesec **avgust 2000** je **25,08 %** letno.

Uprava hranilnice

Razpis seminarja

Vpliv zakona o finančnem poslovanju na podjetja

Seminar bo v četrtek, 12. oktobra 2000, od 9.00 do 16.45 ure v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1.

Program priporočamo delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb, članom svetov delavcev in sindikalnim predstavnikom o vseh ravneh sindikalne organiziranosti.

PROGRAM

- **Zakon o finančnem poslovanju in naloge sindikatov**
- Strokovni izvajalec: **Brane Mišič**, izvršni sekretar v ZSSS.
- **Likvidnost, solventnost, kapitalna ustreznost**
- **Ukrepi za zagotavljanje plačilne sposobnosti (kratkoročni, dolgoročni)**
- **Ugotavljanje povprečnega tveganja**
- **Ukrepi za zagotavljanje kapitalne ustreznosti**
- **Odgovornost članov uprav in nadzornih svetov**
- **Delavnica: osnutek pravilnika o finančnem poslovanju za domače podjetje**

Strokovna izvajalka: **mag. Cvetka Peršak**, strokovnjakinja za finančno računovodsko področje v gospodarskih družbah in svetovalka za malo gospodarstvo, finančna izvedenka, cenilka podjetij.

Metode: predavanje, razprava, delavnica.

Prijave na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 6. oktobra 2000. Seminar bomo izvedli, če bo 18 prijav. Kotizacija za seminar je 13.000 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežitni napitki). Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar VII., sklic na številko 25".

Vanda Rešeta,
vodja izobraževanja pri ZSSS

* Prijavnica za ta seminar je bila objavljena v prejšnji številki našega časnika.

Razpis seminarja

Učinkovito soupravljanje

Od 2. do 4. oktobra 2000 v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, Gradnikova 1. Začetek prvega dne ob 9. uri, tretji dan za ključek ob 13. uri.

Seminar je namenjen zlasti članom svetov delavcev in sindikalnim zaupnikom ter drugim sindikalnim predstavnikom na posameznih ravneh sindikalne organiziranosti.

PROGRAM:

Tema I:

NAČIN IN STRATEGIJA DELOVANJA SVETA DELAVCEV

Predavatelj: **Milan Utroša**, izvršni sekretar v ZSSS

Tema II:

VLOGA IN NALOGE SVETA DELAVCEV NA PODROČJU STATUSNIH IN KADROVSKIH ZADEV TER REŠEVANJA SPOROV Z DELODAJALCI

Predavatelj: **Gregor Miklič**, izvršni sekretar v ZSSS

Tema III:

SOUPRAVLJANJE DELAVCEV TER VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Predavateljica: **Lučka Böhm**, svetovalka v ZSSS

Tema IV:

VLOGA SVETA DELAVCEV NA PODROČJU PLAČ TER PRI OBRAVNAVI GOSPODARSKIH REZULTATOV DRUŽBE

Predavateljica: **Vekoslava Krašovec**, sekretarka Območne organizacije ZSSS Podravje

Tema V:

KOLEKTIVNE POGODBE IN SOUPRAVLJANJE

Predavateljica: **Metka Rokсандič**, izvršna sekretarka v ZSSS

Metode dela: predavanje, intenzivno sodelovanje udeležencev, igranje vlog. Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana, najkasneje do 26. septembra 2000.

Seminar bomo izvedli, če bo najmanj 20 prijav. Cena seminarja, ki vključuje tudi obsežno strokovno gradivo, je 25.000 tolarjev za posameznega udeleženca. Prijavnici za seminar je treba priložiti tudi potrdilo o plačani kotizaciji.

Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila dodatno pripišite "Seminar II", sklic na številko 07.

Stroške seminarja za člane svetov delavcev krije, skladno z zakonom, delodajalec.

Za udeležence, ki želijo biti nastanjeni v SIC Radovljica, je treba to navesti pod ustrežno rubriko v prijavnici.

Stroški bivanja in prehrane se poravnajo v SIC (polni penzior v dvoposteljni sobi je 7800 tolarjev).

Vanda Rešeta,
vodja izobraževanja pri ZSSS

* Prijavnica za ta seminar je bila objavljena v prejšnji številki našega časnika.

Odgovore na vprašanja v zvezi z vsemi seminarji dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239. Faks: 061/13 34 279 in 01/23 17 298.

		Nova Delavska enotnost POVEČEVALNO STEKLO VLADARSKA REZIDENCA NA ORIENTU		SOL MLEČNE KISLINE	VSTAJA	DEL STOPALA	SREDO-ZEMSKA RASTLINA															
		KAPLJA OD SVEČE	1																			
GLAD PREBIVALEC ISTRE NOETOVA BARKA																						
Avtor: Rudi Murn	DOLGA IN ZELO STRUPENA AFRIŠKA KAČA PAS TIŠIN	2																				
GOROVJE NA VZHODU PANONSKE NIZINE GL. MESTO FRANCOSKEGA DEPARTMAJA AISNE																						
NITASTI OKRASKI ZA NOVOLETNO JELKO																						
GRŠKI LIRIK Z LEZBOSA (izčrk KAJLA)																						
PRITOK JEZERA TURKANA																						
PRIPRAVA ZA NATIKANJE																						
PRITOK LJUBLJANICE LAST. ELEGANTNEGA KRVNI SORODNIK																						
IVAN BUNIN																						
PREGRADA ZA ŠRANGANJE																						
GOSTINSKI LOKAL																						
GLAVNO MEŠTO GRČIJE																						
ROLLAND ROMAIN																						
RIMSKA BOGINJA JEZE																						
ZELO VISOKA VITKA STAVBA																						
SODNI ZBOR																						
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (Edward)																						
MONGOLSKI VLADAR V BAGDADU KRAK REKE MENAM																						
GALERIJA V LJUBLJANI IBSENOVA DRAMA																						
MARI-BORSKI KOREOGRAF (Iko) VILKO AVSENIK FR. PISAT. (Maurice)																						
SEL, KURIR STARO-RIMSKI PESNIK																						
EGIPTOVSKI BOG MESECA POVRTNINA																						
REFORMATOR HUS SL. PISATELJ (Janko)																						
TLAKOVALEC JAPONSKI PISATELJ (Kobo)																						
ZVEZNA DRŽAVA ZDA OSEBNI ZAIMEK																						
NORDIJSKI BOGOVI																						
MERA ZA RITEM POHORSKA KAMNINA																						
CELICA (star.) PRAŠEK ZA BARV. LAS																						
DANSKI OTOK ANGL. FIZIK NOBEL 1922																						
ITALJANSKA DENARNA ENOTA																						
VZDEVEK BAĽONARJA SORNA																						
ANGL. POLARNI RAZISKOVALEC OS. ZAIMEK																						
V ANGLIJI NASLOV ZA VIŠJEGA PLEMICA OKUSNA MORS. RIBA																						
OTOK V JADRANU TONE SVETINA																						
NADAV OSMIJ																						
ŠVEDSKA FILMSKA IGRALKA JACOBSSON OBDELANA POVRŠINA ZEMLJE ŽRTVENIK (star.)																						
REKA NA KAVKAZU, PRITOK AZOVSKEGA MORJA																						
PENEC SE VINO																						
ZELO TRDA KAMNINA NEON PERJE PRI REPI																						
GORSKI REŠEVALNI COLN																						

GESLA NAGRADNE KRIZANKE št. 32 (21. 9. 2000):

- 1:
- 2:
- 3:
- 4:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 2. oktobra 2000.**

Pravilna rešitev gesel iz 30. letošnje številke Nove Delavske enotnosti:
 1. **MEDIJSKE TOPLICE**, 2. **IZLAKE**, 3. **ŠKREBETULJA**. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Stane Jarc**, Podlubnik 78, 4220 Škofja Loka.